

2024-2026

Skatteverkets budgetunderlag

Diarienummer 8-2112259

Innehåll

1	GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	2
2	REGERINGENS UPPGIFTER OCH MÅL FÖR SKATTEVERKET	3
2.1	Uppgifter enligt instruktion och mål enligt regleringsbrev	3
2.2	Politikens inriktning – Utdrag från Finansplan och Utgiftsområde 3 i Budgetproposition för 2023	3
3	SKATTEVERKETS RIKTNING I NÄRTID OCH FRAMTID	5
3.1	Inledning	5
3.2	Skatteverkets riktning i närtid	5
3.3	Skatteverkets strategiska riktning i framtid	9
4	SKATTEVERKETS FINANSIELLA LÄGE	10
4.1	Omvärlden påverkar Skatteverkets uppdrag	10
4.2	Hantering av uppdraget och bedömning av det finansiella läget	10
4.3	Översikt över verksamhetens finansiering 2024 – 2026	12
5	SKATTEVERKETS FÖRSLAG TILL FINANSIERING AV ANSLAG 1:1 INOM UTGIFTSOMRÅDE 3	14
5.1	Anslag 1:1	14
5.2	Låneram	15
6	OMRÅDEN MED TILLKOMMANDE BEHOV AV FINANSIERING	16
6.1	Inledning	16
6.2	Bidra till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och ett väl fungerande samhälle	16
6.3	Förebygga och motverka brottslighet	32
6.4	Övriga myndighetsgemensamma områden	37
7	INFORMATION OM ANSLAG INOM ANDRA UTGIFTSOMRÅDEN	46
7.1	Statlig hjälp med avgiftsuppbörd till registrerade trossamfund utgiftsområde 17 (Kulturdepartementet)	46
7.2	Anslag för trängselskatt utgiftsområde 22 (Infrastrukturdepartementet)	46
7.3	Anslag till Valmyndigheten utgiftsområde 1 (Kulturdepartementet)	46
8	INFORMATION OM INVESTERINGAR	47
8.1	Planerade verksamhetsinvesteringar	47
8.2	Särskild information om verksamhetsinvesteringar över 20 miljoner kronor	47
8.3	Lokalbehov	49
9	LÅNERAM OCH KREDITUTRYMME	50
9.1	Låneram, räntor och avskrivningar	50
9.2	Kredit på räntekonto	50
9.3	Anslagskredit på ramanslag	51
10	FÖRSLAG TILL ÄNDRINGSBUDGET FÖR 2023 ANSLAG 1:1 INOM UTGIFTSOMRÅDE 3	52
10.1	Implementering av ny mervärdesskattelag	52
10.2	Fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt	52
10.3	Anpassning till Utbetalningsmyndigheten	53
	BILAGA 1 - FÖRÄNDRINGAR I LAGAR ELLER FÖRORDNINGAR SOM KAN GE EKONOMISKA KONSEKVENSER FÖR SKATTEVERKET	1

Skatteverkets vision är att tillsammans gör vi samhället möjligt – enkelt, rätt och tryggt för alla. Vår vision sammanfattar vad vi vill uppnå med utgångspunkt i vårt viktiga uppdrag att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, bidra till ett väl fungerande samhälle och förebygga och motverka brottslighet.

Vår omvärld är i ständig förändring, och de senaste åren har krävt snabba omställningar av Skatteverkets verksamhet, inte minst under covid-19-pandemin. Jag är stolt över hur vi har hanterat detta men ser nu att vi

återigen måste ställa om, denna gång för att hantera ett drastiskt förändrat säkerhetspolitiskt läge i Europa i och med invasionen i Ukraina. Skatteverket har ett viktigt uppdrag i att bidra till att bygga Sveriges totalförsvar och ett mer robust samhälle. Som samhällskritisk verksamhet som dessutom har ett sektorsansvar vill vi stärka vår förmåga att fungera under kris, höjd beredskap och krig. Det här vill vi göra både med en mer robust fysisk och teknisk infrastruktur och genom bättre samverkan med övriga beredskapsmyndigheter.

Vi har alla tagit del av de senaste årens oroande utveckling i Sverige vad gäller grov kriminalitet och våldsanvändning som påverkar många delar av vårt samhälle. Skatteverket har en viktig roll i att tillsammans med andra myndigheter trycka tillbaka kriminaliteten och öka tryggheten i samhället. Genom att utveckla vår verksamhet och stärka vår kompetens vill vi öka vår förmåga att förebygga och motverka brottslighet.

Skatteverkets uppdrag inom folkbokföring är viktigt för att ha ett väl fungerande samhälle, eftersom uppgifter från folkbokföringen ligger till grund för bland annat andra myndigheters beslut och åtgärder. Vi har fått ett uppdrag av regeringen att förbättra folkbokföringen genom en folkräkning under de närmaste åren. Det kommer att stärka vår förmåga att bidra till ett väl fungerande samhälle.

Ett annat viktigt område som utvecklas är det internationella informationsutbytet. För att motverka skattebortfall, inom bland annat den digitala ekonomin och bland globala företag, arbetar EU och OECD med att införa nya informationsutbyten. På Skatteverket behöver vi utveckla vår kompetens och våra system för att ta vara på dessa möjligheter och därmed stärka vår förmåga att finansiera den offentliga sektorn.

Den tekniska utvecklingen fortsätter i snabb takt, vilket leder till nya krav och förväntningar på oss men också ger oss nya möjligheter att på ett ännu bättre sätt utföra vårt uppdrag. Vi vill och behöver genomföra en omfattande förnyelse av våra it-system. Genom digitaliseringens möjligheter vill vi skapa nya tekniska lösningar för våra kunder, men också för att frigöra resurser genom intern effektivisering. Vi vill också utveckla vår förmåga att nyttja tekniken för att mer effektivt motverka allvarligt skatteundandragande och brottslighet, till exempel genom att använda AI-lösningar.

Skatteverket har ett viktigt uppdrag och vi bidrar till samhället på många olika sätt. I vårt budgetunderlag presenterar vi våra ambitioner för de kommande åren, och jag ser fram emot att tillsammans med alla medarbetare på Skatteverket fortsätta att utveckla verksamheten och arbeta för att fullgöra vårt uppdrag och nå vår vision.

2.1 Uppgifter enligt instruktion och mål enligt regleringsbrev

Skatteverkets uppdrag enligt regleringsbrevet 2023 är att bidra till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle. Vi ska utföra våra uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för både allmänhet och företag samt motverka brottslighet.

Allmänhet och företag ska ha förtroende för Skatteverkets verksamhet och alla ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med oss.

Av förordning (2017:154) med instruktion för Skatteverket framgår att Skatteverket

- ska fastställa och ta ut skatter, socialavgifter och andra avgifter så att en riktig uppörd kan säkerställas
- ska fastställa rättvisande taxeringsvärden på fastigheter
- ansvarar för frågor om folkbokföring och personnamn
- ska utfärda identitetskort för folkbokförda i Sverige
- ansvarar för registrering av bouppteckningar och handläggning av ärenden enligt 16 kap. ärvdabalken
- ansvarar för äktenskapsregistret och registreringsärenden enligt 16 kap. äktenskapsbalken
- ska förebygga och motverka ekonomisk brottslighet samt medverka i brottsutredningar som rör vissa brott
- ska delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten
- ansvarar för vissa borgenärsuppgifter
- ska fastställa pensionsgrundande inkomst
- ska bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra sina uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag som Skatteverket
- ska tillhandahålla behovsanpassad, lättillgänglig och kvalificerad information och service till allmänhet och företag
- får bedriva tjänsteexport som är direkt förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde.
- Skatteverket är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap.

2.2 Politikens inriktning – Utdrag från Finansplan och Utgiftsområde 3 i Budgetproposition för 2023

Utdrag från Finansplanen i Budgetpropositionen för 2023 som rör Skatteverkets verksamhet.

- Ökad tillväxt och stärkt konkurrenskraft, bland annat genom att göra det enkelt att starta och utveckla företag, minska regelbördan och administrationen för företag och entreprenörer samt långsiktigt förbättra näringslivets förutsättningar.
- En ökad trygghet och rättvisa. Den organiserade brottsligheten är systemhotande och skadar förtroendet och den tillit som det svenska samhället vilar på. Ambitionsnivån i kampen mot brottslighet höjs bland annat genom mer resurser och nya verktyg till de brottsbekämpande myndigheterna samt att statens förmåga att bekämpa välfärdsbrottslighet förbättras avsevärt. Inga offentliga medel ska gå till organiserad brottslighet.
- En starkare försvarspolitik, där bland annat det civila försvaret ges bättre förutsättningar att skapa ett fungerande försvar som stärker Sveriges säkerhet brett.
- En hållbar migrations- och integrationspolitik, bland annat genom att prioritera och stärka myndigheternas uppdrag som kopplas till återvändandeverksamheten.
- Bättre kontroll över statens utgifter, bland annat med en förbättrad folkbokföring genom folkräkning samt ett effektivt användande av statens resurser där myndigheternas arbete med att minska de felaktiga utbetalningarna från offentliga stödsystem och motverkande av skattefusk, stärks.

Utdrag från Utgiftsområde 3 i Budgetpropositionen för 2023 som rör Skatteverkets verksamhet.

- Allmänhet och företag ska ha ett högt förtroende för det svenska skattesystemet. Skatteverket ska fortsatt prioritera insatser för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet i sin verksamhet.
- Att motverka skattefusk och skatteundandragande är en fortsatt politisk prioritering.

- En stärkt folkbokföring ger staten bättre förutsättningar att bekämpa brott, hindra framväxten av utanförskap och viktig kunskap i arbetet med att motverka problem som exempelvis trångboddhet. Skatteverkets riktade kontroller i områden där risken för felaktig folkbokföring bedöms vara stor är en viktig del av satsningen. Skatteverket ska i ett första skede öka såväl antalet kontrollbesök som förebyggande och kunskapshöjande insatser i sådana områden. Arbetet ska genomföras i samverkan med t.ex. andra statliga myndigheter, kommuner, fastighetsägare samt företrädare för lokalsamhället.
- De digitala tjänsterna för allmänhet och företag bör anpassas till olika behov och förutsättningar så att allmänhet och företag i första hand kan lämna uppgifter digitalt.
- Skatteverket ska som sektorsansvarig myndighet driva på arbetet inom beredskapssektorn Försörjning av grunddata och verka för samordning. Myndigheten behöver därför stärka krisberedskapsarbetet och utveckla formerna för samverkan.
- Brottsligheten, särskilt den organiserade brottsligheten, hotar sammanhållningen och tryggheten i vårt samhälle. Brotten ska förebyggas och motverkas med oförminskad kraft med alla till buds stående verktyg. Svartarbete, smuggling, skatteundandragande och penningtvätt är exempel på allvarlig brottslighet som ska stoppas. Myndigheten behöver kontinuerligt uppmärksamma risker och identifiera effektiva motåtgärder eftersom brottslingar hittar nya och fler tillvägagångssätt för att agera och finansiera sin verksamhet. Samverkan med andra är central för att motverka brottslighet eftersom frågorna är komplexa och berör flera myndigheter.

3.1 Inledning

Uppdraget från regeringen är utgångspunkten för Skatteverkets verksamhet. All verksamhet i Skatteverket utgår från vårt uppdrag samt verksamhetens behov. Skatteverkets vision är att tillsammans gör vi samhället möjligt – enkelt, rätt och tryggt för alla.

3.2 Skatteverkets riktning i närtid¹

En viktig del i Skatteverkets uppdrag är att bidra till ett väl fungerande samhälle. Det gör vi genom långsiktiga åtaganden och genom att miljömässiga, sociala och ekonomiska perspektiv genomsyrar hela vår verksamhet. Vi sätter samhällsnyttan i fokus och lägger mindre vikt vid om nyttan uppstår hos oss eller andra. Det globala samhället tar sig lokala uttryck och därför behöver vi också jobba internationellt, både för att klara vårt uppdrag och för att bidra till de globala hållbarhetsmålen. Vi har ett brett perspektiv i arbetet mot ekonomisk och annan brottslighet, till exempel genom informationsutbyte och myndighetssamverkan.

När vi bedriver vår verksamhet behöver vi både genomföra den verksamhet som uppfyller vårt uppdrag idag och samtidigt göra nödvändiga förflyttningar för att uppfylla vårt uppdrag imorgon. Uppdraget påverkas av förändringar i omvärlden som leder till att vi behöver göra löpande prioriteringar både utifrån ambitionsnivå och tidpunkt som är möjlig för leveranser. För att säkerställa att Skatteverket har förmågan att både ha god kontroll över den dagliga verksamheten här och nu samt styra verksamheten mot utökad uppdrag i framtiden, behöver vi hålla flera tidsperspektiv aktuella. Vår verksamhetsplan innehåller därför både grundläggande utgångspunkter och förflyttningsområden. Grundläggande utgångspunkter är en viktig bas vid genomförande av uppdraget och berör både sådant Skatteverket behöver beakta och förhållningssätt vi behöver ha. Förflyttningsområdena är särskilt aktuella områden där vi behöver kraftsamla för att skapa önskad förflyttning.

3.2.1 Grundläggande utgångspunkter för verksamheten

Grundläggande utgångspunkter för verksamheten är

- Vi har så korrekta register som möjligt eftersom uppgifterna används som underlag för beslut och åtgärder i olika samhällsfunktioner.
- Vi har i vårt möte med privatpersoner och företag ett bra bemötande som bygger förtroende.
- Vi har i hanteringen av ärenden från privatpersoner och företag höga ambitioner med rimliga handläggnings- och svarstider som håller en god kvalitet.
- Vi säkerställer en väl fungerade beskattning så att finansieringen av det offentliga och förtroendet upprätthålls.
- Vi bidrar effektivt till att motverka brottslighet och missbruk av välfärdssystemen.
- Vi har en robust och säker it-miljö.
- Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare. Vi behöver arbeta kontinuerligt med vår kompetensförsörjning genom att erbjuda en positiv medarbetarupplevelse där vi löpande utvecklas och arbetar så vi tar ansvar och löser vårt uppdrag, når våra mål och anpassar oss till nya förutsättningar. Vi vill ha ett medarbetarskap som utgår från och tar ansvar enligt Skatteverkets värden och rollen som statsanställd och ett ledarskap som utgår från Skatteverkets syn på ledarskap. Tillsammans behöver vi bidra till en kultur som präglas av helhetssyn och samverkan, kontinuerlig anpassning och lärande, mod och tillit.
- Vi har en effektiv stödverksamhet samt rättslig styrning och stöd som säkerställer en enhetlig rättstillämpning.
- Vi har höga ambitioner när det gäller hållbarhet och vi vill att de tre perspektiven på hållbarhet – social, ekonomisk och miljö – ska vara en del i både vår utvecklings- och handläggande verksamhet och genomsyrar det vi gör och alla beslut vi tar. Vi använder vårt handlingsutrymme som samhällsaktör för att bidra till att uppfylla de jämställdhetspolitiska målen.
- Vi som myndighet har ett uttalat ansvar att bedriva sin verksamhet effektivt och hushålla väl med statens medel. God kontroll på vår ekonomi är därför en given utgångspunkt.

¹ [Skatteverkets verksamhetsplan 2023 -](#)

- Vi har en bra och effektiv samverkan med andra myndigheter för att skapa samhällsnytta och driva på digitaliseringen.

3.2.2 Förflyttningsområden

Bild 1 Skatteverkets förflyttningsområden

Säkerställa robust beredskapsförmåga

Hantera risker för felaktigheter inom folkbokföringen och väsentliga skattefelsrisker

Effektivisera och förenkla interna processer

Driva förnyelse inom folkbokföring och beskattning

Säkerställa robust beredskapsförmåga

Den säkerhetspolitiska krisen i vårt närområde och den fortsatt pågående pandemin har ökat medvetenheten om och behovet av bättre beredskaps- och försvarsförmåga i Sverige. En stor del av Skatteverkets verksamhet är klassad som samhällsviktig med en nyckelroll i det svenska samhället. Vi har ett ansvar för att ha beredskap inom myndigheten för att kunna hantera och agera på oväntade händelser med en fortsatt bibehållen kritisk grundnivå. Det spända läget i vår omvärld ställer stora krav på vår verksamhet, både vad gäller flexibilitet och att vi har en robust organisation. Vi ska bygga en beredskapsförmåga långsiktigt samtidigt som vi ska kunna hantera situationer här och nu.

Önskat läge

Vi har förmåga att utföra vår samhällsviktiga verksamhet vid kris, höjd beredskap eller krig. Vi kan samtidigt hantera flera uppkomna händelser och säkerställa att myndighetens vardagliga verksamhet fortlöper, på plats eller på den digitala arenan.

Vi har god överblick över myndighetens beredskapsförmåga och informerar ledningen kontinuerligt. Beredskapsförmågan är utformad utifrån identifierade risker, hot- eller lägesbild och Skatteverkets behov. Vi har kunskaper för att skydda Skatteverkets information och samhällsviktiga verksamhet. Vi har alla en vilja att bidra till och en förståelse för vår roll som samhällsbärande aktör i tider av kriser.

Hantera risker för felaktigheter inom folkbokföringen och väsentliga skattefelsrisker

Kontroll är en viktig åtgärd för att vi ska kunna genomföra vårt uppdrag. De förändringar i lagstiftningen inom folkbokföringen som har beslutats eller aviserats under den senaste tiden kräver att vi ytterligare utvecklar våra arbetsätt och metoder.

Fel i folkbokföringen skapar problem för hela samhället eftersom uppgifterna bland annat ligger till grund för andra myndigheters beslut och åtgärder. Fusk med folkbokföringsuppgifter är ofta ett led i den organiserade brottsligheten, eftersom kriminella använder folkbokföringsuppgifter för att bland annat tillskansa sig välfärdsförmåner och bidrag. Korrekt folkbokföring ger därför bättre förutsättningar att bekämpa brott.

Inom beskattningsverksamheten har kontrollnivåerna minskat på grund av att vi har behövt prioritera andra arbetsuppgifter. Det gör att vi närmar oss kontrollnivåer som inte är rimliga för att kunna bibehålla förtroendet och minska skattefelet.

Kontrollen är också ett viktigt inslag i vår myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet, arbetslivskriminalitet och i att motverka missbruk av välfärdssystemen och annan ekonomisk brottslighet.

Önskat läge

Inom folkbokföringens kontrollverksamhet samverkar vi väl med andra aktörer. Våra arbetssätt, metoder och system är utvecklade med en fungerande riskvärdering och automatisering. Vi arbetar mer med utåtriktad och uppsökande verksamhet, till exempel kontrollbesök.

Vi har stärkt folkbokföringen för att bekämpa välfärdsbrottslighet och organiserad brottslighet. Vi har genomfört folkräkning och riktade bosättningskontroller i områden där risken för felaktig folkbokföring bedöms vara stor.

Privatpersoner och företag har ett fortsatt gott förtroende för Skatteverkets förmåga att hantera väsentliga skattefelsrisker. I första hand strävar vi efter att förebygga att fel uppstår genom att underlätta för privatpersoner och företag att göra rätt och ta tillvara sina rättigheter och uppfylla sina skyldigheter på ett enkelt sätt. I den mån vägledning, förebyggande arbete och digitala tjänster inte hanterar riskerna behöver vi genomföra kontroller i form av skrivbordsutredningar, besök och revisioner. Vi har tillgång till relevant information, både internationell och nationell, och vi använder den systematiskt och automatiserat för att se till att rätt skatt betalas och tas ut i rätt land.

Kontrollen inom beskattningen är ett viktigt inslag i vår myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet. Vi arbetar kontinuerligt med att uppmärksamma risker och identifiera effektiva åtgärder för att motverka organiserad brottslighet. Vi använder hela handlingsutrymmet för att motverka brottslighet. Vi arbetar tillsammans med andra för att i ett tidigt stadie förhindra att företag används som brottsverktyg.

I vårt förebyggande arbete tillämpar vi bland annat internationella metoder för att företagen ska kunna göra rätt och undvika dubbelbeskattning samtidigt som beskattning sker i rätt land. Det internationella automatiska informationsutbytet ger oss uppgifter som hjälper oss att fatta beslut om rätt beskattning. Beskattningsverksamheten använder i hög utsträckning informationen systematiskt för analys och riskbaserade maskinella urval. Informationen utbyts tidigare så att den kan användas i ordinarie beskattningsprocess.

Vi har tillgång till relevant information och kan dela den med andra myndigheter när det behövs utifrån ett samhällsperspektiv eller för Skatteverkets enskilda uppdrag.

Effektivisera och förenkla interna processer

I osäkra tider ställs höga krav på offentlig förvaltning att identifiera vilka åtgärder, insatser och arbetsformer som genererar önskvärd nytta och bidrar till en effektiv verksamhet. Det finns i dag flera processer på Skatteverket som kan bedrivas mer kostnadseffektivt, då dessa har en hög grad av manuell hantering eller på annat sätt är ineffektiva. Skatteverket behöver kontinuerligt effektivisera verksamheten, både handläggningsprocesser och stödprocesser.

Önskat läge

Vi använder våra resurser effektivt genom att kontinuerligt utveckla och förbättra ineffektiva processer och arbetssätt inom operativ, verksamhetsutvecklande och intern verksamhet. Processer som tidigare innebar mycket manuell hantering har effektiviserats. Vi arbetar smartare, förbättrar oss ständigt och har tagit bort onödiga moment och för en kontinuerlig dialog om vad vi kan göra på ett bättre sätt. Intern effektivisering är en naturlig del av varje avdelnings, enhets, sektions, teams respektive medarbetares vardag. Vi har en hög intern effektivitet och kan göra mer för mindre samtidigt som vi har skapat utrymme för förnyelsen inom folkbokföring och beskattning och för tillkommande uppdrag. Arbetsmiljön för våra medarbetare och chefer har förbättrats genom digitala lösningar som underlättar arbetet och minskar administration, vilket ger oss mer utrymme att fokusera på verksamhetens uppdrag och utveckling.

När vi gör förbättringar av ineffektiva processer ser vi till att förbättra helheten. Vi är kostnadsmedvetna och varsamma med våra gemensamma resurser och vår tid. Alla medarbetare på Skatteverket ser över hur de kan förenkla, utveckla och effektivisera sitt arbete.

Vi har stödsystem med väl avvägd balans mellan flexibilitet och kostnad, så att de enkelt kan anpassas efter ny lagstiftning och pågående förnyelser.

Driva förnyelse inom folkbokföring och beskattning

Kundernas förväntningar, våra tillkommande uppdrag, lagändringar samt nya och tillkommande krav på utbyte av information både nationellt och internationellt medför stora behov av förnyelse av våra verksamhetssystem och arbetssätt. Dessutom ställer samhällets förändringstakt och en ökad komplexitet högre krav på Skatteverkets fortsatta digitalisering. Vi behöver accelerera digitaliseringen för att kunna frigöra resurser till mer värdeskapande och förebyggande arbetsuppgifter, som vägledning, förebyggande, utökad kontroll och fördjupade utredningar. Vi behöver också kunna ge kunderna beslut och besked snabbare.

Önskat läge

Gemensamt för folkbokföringen och beskattningen är att vi har en informationsdriven verksamhet där vi hanterar kundens hela situation på ett sammanhållet sätt och där användningen av stora datamängder är en naturlig del av vår verksamhet. Kunderna behöver bara lämna samma uppgift en gång till myndigheter och privata aktörer, som samverkar kring samhällsservicen. Vi har förmågan att omvandla information till kunskap som används för att förenkla och förebygga och som grund för analys och beslut. Inom folkbokföringsverksamheten har vi ändrat vårt sätt att arbeta och höjt registerkvaliteten ytterligare. Vi har en stärkt analysförmåga i såväl automatiska processer som i beslutsstöd för den handläggande verksamheten inom folkbokföringen. Förflyttningen har stärkt vår beslutsförmåga genom att kunna basera beslut på information med hög kvalitet.

Inom beskattningsverksamheten kan privatpersoner och företag lätt se hur olika situationer och händelser ska beskattas på enkelt, rätt och tryggt sätt. Vid nya och större affärshändelser är beskattningskonsekvenserna förutsägbara. Vi underlättar företagets vardag genom förutsättningar för trygg automatisering och förbättrad vägledning i företagets miljö och genom information vi har tillgång till.

Skatteverket arbetar i linje med den internationella utvecklingen inom OECD och EU när det gäller digital transformation (Tax Administration 3.0) och transaktionsbaserad rapportering av moms och obligatorisk e-fakturering. Det skapar möjligheter till en mer korrekt beskattning och förenklar för kunderna genom automatisering och bättre tjänster.

Vi har ett automatiserat utbyte av information mellan länder och använder den för att effektivt fastställa rätt skatt i Sverige, motverka internationellt skatteundandragande, främja konkurrens på lika villkor och skapa större förutsägbarhet för kunderna. I informationsutbytet är kvaliteten god på både den information vi får och den vi skickar vidare. Vi tidigarelägger utbyten av informationen, i första hand inom de nordiska länderna och EU.

Vi arbetar proaktivt med att identifiera och driva nödvändiga regelförändringar i syfte att möjliggöra digital transformation. Våra system och tjänster kan enkelt anpassas till ny och förändrad lagstiftning och ändrade kundbehov. Vi hanterar systemens livscykel kontinuerligt och strukturerat, och vi har genomfört större tekniskt tvingande insatser i vår förnyelse.

3.3 Skatteverkets strategiska riktning i framtid²

Skatteverkets strategi omfattar hela verksamheten och hjälper oss att nå vår vision. Vår strategi är kortfattad och innehåller fyra delar

- Samhällsnyttan i fokus
- Vi stärker förtroendet och viljan att bidra
- Vi bidrar med förutsättningar i kundens miljö och
- En effektiv och modig organisation som driver utveckling

Bild 2 Skatteverkets strategiska riktning

Bild 3 Skatteverkets strategi

Samhällsnyttan i fokus	Vi stärker förtroendet och viljan att bidra	Vi bidrar med förutsättningar i kundens miljö	En effektiv och modig organisation som driver utveckling
<p>Vi strävar efter</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett väl fungerande samhälle • en effektiv och samverkande offentlig förvaltning • en flexibel verksamhet som kan ställa om snabbt • ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet 	<p>Vi strävar efter</p> <ul style="list-style-type: none"> • att det ska vara rätt i våra register och hög kvalitet på vår verksamhet • att kunder ska ha en positiv upplevelse i mötet med Skatteverket • ett högt förtroende för Skatteverket och hela det offentliga Sverige 	<p>Vi strävar efter</p> <ul style="list-style-type: none"> • att bidra till en enklare vardag för kunder • att kunder kan ta tillvara sina rättigheter och uppfylla sina skyldigheter på ett enkelt sätt • att kunder känner sig trygga med information från Skatteverket 	<p>Vi strävar efter</p> <ul style="list-style-type: none"> • en innovativ och effektiv verksamhet • att vara en attraktiv arbetsgivare • ett medarbetarskap och ledarskap där vi utvecklas i förändring • goda resultat för kunder och i vårt förutsättningsskapande arbete
<p>Genom att</p> <ul style="list-style-type: none"> • motverka brottslighet • driva och delta i strategiska samarbeten • skapa effektiva informationsutbyten • öka graden av digitalisering och automatisering • värna om den demokratiska värdegrunden • bedriva ett aktivt internt hållbarhetsarbete • säkerställa god beredskap för att möta kriser och förändringar 	<p>Genom att</p> <ul style="list-style-type: none"> • agera rättssäkert, respektfullt och etiskt ansvarsfullt • ge ett bra bemötande till alla kunder • motverka brottslighet och främja konkurrens på lika villkor • stärka det internationella informationsutbytet • utföra ändamålsenliga och effektiva automatiska och manuella kontroller • vara transparenta och ge möjlighet till insyn • kommunicera vårt arbete brett 	<p>Genom att</p> <ul style="list-style-type: none"> • se till kundens hela situation och olika behov • samarbeta effektivt och förutsättningsskapande med andra • ta tillvara möjligheterna i digitalisering och automatisering • ha en effektiv och säker informationshantering 	<p>Genom att</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbeta förutsättningsskapande och agilt • alltid använda vårt handlingsutrymme • säkerställa mångfald och ett aktivt lärande • erbjuda möjligheter att utvecklas inom uppdraget • ha fokus på resultat och utvärdera effekter av verksamheten

² [Skatteverkets strategiska riktning](#)

4.1 Omvärlden påverkar Skatteverkets uppdrag

Omvärlden påverkar Skatteverkets uppdrag. Det osäkra världsläget fortsätter utan tecken på avmattning. Den globala covid-19-pandemin, och ett på kort tid kraftigt försämrat säkerhetsläge i Europa med en invasion i Ukraina, har fått stora konsekvenser för svensk ekonomi. Priserna på energi, drivmedel och livsmedel ökar och räntorna går upp kraftigt. En omvärldsanalys visar att många hushåll kan komma att få problem med att betala räntor och amorteringar. Som ett resultat av detta kommer fler privatpersoner och företag att få betalningsproblem. Det medför i sin tur ökad belastning på Skatteverkets borgenärsarbete, fler anståndsansökningar och omprövningar samt högre risk för fel i deklarerationer.

Lågkonjunkturen som närmar sig kommer också att innebära högre drifts- och räntekostnader för Skatteverket och vi lämnar några år bakom oss av högre intäkter till följd av tillfälliga anslag. Vi behöver anpassa verksamheten efter de nya förutsättningarna för att vår ekonomi ska vara i balans.

Lågkonjunkturen förväntas också innebära en minskad rörlighet på arbetsmarknaden samtidigt som det har blivit svårare att rekrytera nya medarbetare inom vissa områden. Det finns därför en stor risk att vi inte kan tillgodose våra framtida kompetensbehov.

I en allt osäkrare värld är det troligt att fler kriser väntar. Statliga myndigheter har fått i uppdrag att minska samhällets sårbarhet genom att utveckla sin förmåga att sköta verksamheten både i fredstida krissituationer och vid höjd beredskap. Varje myndighet ska göra vad som krävs för att hantera situationen och dess konsekvenser. Skatteverket har fått i uppdrag att vara beredskapsmyndighet. Det innebär ett generellt utökat ansvar och ett specifikt sektorsansvar för försörjning av grunddata. Att bygga upp en beredskapsorganisation kommer att innebära anpassningar av den ordinarie verksamheten, när det gäller både kostnader och resurser.

4.2 Hantering av uppdraget och bedömning av det finansiella läget

Det som har hänt och händer i omvärlden får konsekvenser för Skatteverket på många olika sätt och Skatteverkets uppdrag har redan påverkats under flera år. Vi fick flera nya uppdrag och uppgifter under covid-19-pandemin som t.ex. omställningsstöd och korttidsstöd. Med det följde att vi under åren 2019 – 2022 fick tillfälliga medel som ställde stora krav på att ställa om vår verksamhet snabbt och det här påverkar oss fortfarande. Vi tvingades prioritera ned kontrollverksamheten på grund av att vi fick andra arbetsuppgifter under pandemin. Till detta är flera av våra it-system föråldrade och teknikskulden blir större och större. Inom EU och OECD ökar kraven på utbyte av internationell information som kräver nya system för att hantera utbytet. Det är också svårt att möta andra myndigheters och kommuners behov och efterfrågan på Skatteverkets information och stöd.

Sverige har under de senaste åren haft en allvarlig utveckling vad gäller brottslighet. För att bidra på ett bra sätt till samhällets gemensamma ansträngningar att trycka tillbaka brottsligheten behöver vi stärka vårt arbete med att förebygga och motverka brottslighet.

Inom Skatteverket prioriterar vi verksamheten löpande och arbetar systematiskt med effektivisering av verksamheten för att skapa utrymme för utveckling. Trots allt det som redan görs, bedömer vi att vi inte längre klarar vårt uppdrag med tillräckligt hög kvalitet. Vi behöver en varaktig resursförstärkning för att kunna återetablera en bred och stabil skattekontroll, hantera det internationella informationsutbytet inom EU och OECD, utöka samarbetet mellan myndigheter och kommuner med fokus att motverka brottslighet och missbruk av välfärdssystem samt stärka vår beredskap.

Skatteverket kan inte heller inom befintligt anslag genomföra den för oss och samhället viktiga förnyelsen av våra verksamhetssystem utan att det får långtgående konsekvenser för Skatteverkets möjligheter att genomföra sitt grunduppdrag. OECD beskriver till exempel i Tax Administration 3.0³ en förflyttning av skatteadministrationen mot en situation där skatt blir en naturlig del av företagets egen miljö, uttryckt som ”Tax just happens”. Vi vill göra denna förflyttning men förutsättningarna i Skatteverkets befintliga

³ [Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration](#)

verksamhetssystem, tekniska plattformar och arkitektur begränsar möjligheterna. Systemen som byggdes i början av 90-talet går dessutom mot slutet av sina livscyklar.

Vi behöver framtidssäkra it-miljön för att möta omvärldens behov, få ut nya tekniska lösningar snabbare och möta kundernas förväntningar i en digital och snabbväxande värld. Vi vill också nyttja digitaliseringens möjligheter för att kunna frigöra handläggningsresurser till mer värdeskapande och förebyggande arbetsuppgifter med rätt åtgärd som till exempel utökad kontroll och fördjupade utredningar. Förnyelsen behöver ske successivt då den behöver genomföras samtidigt som vi bedriver vår ordinarie verksamhet.

Samtidigt innebär förnyelsen av verksamhetssystemen stora möjligheter till intern effektivisering. Inom till exempel beskattning bedöms investeringen som behövs för förnyelsen uppgå till totalt ca 750 miljoner kronor under en 6 – 7 års period. Kan vi genomföra den, räknar vi med att kunna minska bemanningen i handläggningen med 750 årsarbetskrafter eller ca 475 miljoner kronor på en årsbasis.

Konsekvenser av utebliven resursförstärkning blir en minskad omfattning av skattekontroll, ökat skattefel, minskat förtroende för välfärdsystemet, ökad osund konkurrens, försvårad hantering av uppgifter från utlandet med risk för internationella skatteundraganden, ökad brottslighet och missbruk av välfärdssystemen. Andra konsekvenser är risk för incidenter och svårigheter att genomföra lagändringar i gamla it-system samt en omodern och ineffektiv verksamhet med höga förvaltningskostnader.

Folkbokföringen står inför en liknande situation med stora tekniska utmaningar då befintliga system, tekniska plattformar och arkitektur begränsar möjligheterna för ytterligare digitalisering. Skatteverket behöver öka takten i förnyelsen av folkbokföringen, framförallt med anledning av omvärldens krav. Med de tillskott av medel som Skatteverket fått till folkbokföringen i Budgetpropositionen för 2023, skapas utrymme för en verksamhetsförflyttning som gör att vi initialt kan hantera detta inom vår anslagsram.

4.3 Översikt över verksamhetens finansiering 2024 – 2026

4.3.1 Beräknade anslag

Skatteverket har redovisat anslagsnivån i fasta priser för 2023 i tabell 2 och använt denna nivå som beräknat belopp för 2024 – 2026, vilket även påverkar hur utgifter beräknas.

I budgetpropositionen för 2023 framgår av budgetförslaget regeringens överväganden avseende beräknad anslagsnivå och härledning av anslagsnivå 2023 – 2025. I budgetpropositionen baseras pris- och löneomräkning för åren 2023 – 2025 på anvisade medel 2022 och övriga förändringskomponenter för åren 2023 – 2025 redovisas i löpande priser. Riksdagens beslut i december 2022 om budget för 2023 fastställde beloppet i budgetpropositionen.

Beräknade anslag för 2023 – 2026 framgår av aktuell prognos i Hermes.

Tabell 1 Beräknade anslag prognos i Hermes (tkr)

	2023	2024	2025	2026
Beräknade anslag prognos i Hermes per februari 2023	8 199 362	8 461 261	8 600 673	8 689 633

Tabell 2 Översikt över verksamhetens finansiering (tkr)

Översikt över verksamhetens finansiering	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Anslag					
UO3 1:1 ap 1 Skatteverket	8 248 743	8 199 362	8 199 362	8 199 362	8 199 362
Anslagsyrkande (utöver befintliga anslag)		83 000	497 000	248 000	165 000
Avgiftsintäkter som disponeras ¹⁾					
Offentligrättslig verksamhet	102 706	91 900	91 900	91 900	91 900
Uppdragsverksamhet	772 361	761 908	781 649	798 412	801 863
Övriga avgiftsintäkter	85 710	80 000	50 000	50 000	50 000
Summa	960 777	933 808	923 549	940 312	943 763
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel ²⁾	6 915	7 100	7 100	7 100	7 100

Not 1) Avgifter som ingår i de olika rubrikerna framgår av tabellen i avsnitt 4.3.3.1.

Not 2) Avgifter som redovisas mot inkomsttitel framgår av tabellen i avsnitt 4.3.3.2.

4.3.2 Beräknade utgifter och anslagssparande

Tabell 3 Utgifter, över/underskott och anslagssparande/kredit (tkr)

Utgifter, över/underskott och anslagssparande/kredit	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Utgifter	8 248 743	8 428 788	8 606 111	8 693 471	8 689 633
Över-/underskott	56 155	-229 426	-144 850	-92 798	0
Ingående anslagssparande/kredit	250 620	249 147	19 721	-125 129	-217 927
Utgående anslagssparande/kredit	306 774	19 721	-125 129	-217 927	-217 927
i % av anslag	3,7 %	0,3 %	-1,5 %	-2,5 %	-2,5 %

4.3.3 Avgiftsbelagd verksamhet

4.3.3.1 Avgifter som Skatteverket disponerar

Tabell 4 Avgifter som Skatteverket disponerar (tkr)

Avgifter som Skatteverket disponerar UO3 1:1 ap 1 Skatteverket	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Offentligrättslig verksamhet					
ID-kort	82 518	72 000	72 000	72 000	72 000
Namnärenden	18 792	18 000	18 000	18 000	18 000
Prissättningsbesked	1 150	1 700	1 700	1 700	1 700
Särskilt uppskattningsvärde för fastighet	246	200	200	200	200
Uppdragsverksamhet					
Administration ålderspension AP-fonderna	395 446	366 623	375 106	385 281	388 266
Administration ålderspension premiepension	61 788	57 285	58 543	60 131	60 597
Intäkter från KFM för verksamhetsstöd	205 043	220 000	220 000	220 000	220 000
Navet	8 098	8 000	8 000	8 000	8 000
SPAR	48 608	50 000	50 000	50 000	50 000
Tjänsteexport	53 378	60 000	70 000	75 000	75 000
Övriga avgiftsintäkter ¹⁾					
Övrigt	85 710	80 000	50 000	50 000	50 000
Summa avgiftsintäkter som disponeras	960 777	933 808	923 549	940 312	943 763

Not 1) Övriga avgiftsintäkter består av bland annat avgiftsintäkter från Tillväxtverket, Statens servicecenter och Myndigheten för digital förvaltning, intäkter från kreditinstitut och avgifter för kopior av allmän handling.

4.3.3.2 Avgifter som Skatteverket inte disponerar

Tabell 5 Avgifter som Skatteverket inte disponerar (tkr)

Avgifter som Skatteverket inte disponerar UO3 1:1 ap 1 Skatteverket	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Meddelat förhandsbesked i taxeringsfrågor mm	243	500	500	500	500
Ansökningsavgift äktenskapsregistret	6 032	6 000	6 000	6 000	6 000
Ansökningsavgift europeiskt arvsintyg	640	600	600	600	600
Summa avgiftsintäkter som inte disponeras	6 915	7 100	7 100	7 100	7 100

4.3.3.3 SPAR

Skatteverket är sedan 1 januari 2009 huvudman och personuppgiftsansvarig för Statens personadressregister, SPAR. Ackumulerat överskott vid utgången av 2022 var 17 128 tusen kronor. Nuvarande leverantörskontrakt löper ut under 2024 och SPAR-verksamheten ska därefter skötas av Skatteverket i egen regi. Skatteverket står därmed inför utveckling och anpassning av såväl system som organisation. Nuvarande överskott kommer bidra till att finansiera denna etablering på Skatteverket. De exakta kostnaderna för att driva SPAR-verksamheten inom Skatteverket är i nuläget svåra att beräkna.

4.3.3.4 Prissättningsbesked vid internationella transaktioner

Skatteverket handlägger ärenden enligt lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner. Avgiftens storlek framgår av förordningen (2009:1295) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner. Enligt förordning (2017:154) med instruktion för Skatteverket ska intäkten av avgiften disponeras så att minst hälften av verksamhetens kostnader täcks. Årets resultat med intäkter om 1 150 tusen kronor och kostnader om 3 849 tusen kronor uppfyller inte kravet om kostnadstäckning enligt instruktionen. Skillnaden mellan intäkter och kostnader är inte tillfällig för 2022 utan är en trend vi har sett under flera år.

Skatteverkets förslag till finansiering av anslag 1:1 inom utgiftsområde 3

Skatteverket lämnar förslag på finansiering för budgetåren 2024 – 2026. Budgetunderlaget omfattar anslag 1:1 inom utgiftsområde 3. Skatteverket lämnar även förslag till höjning av anslaget för budgetår 2023 för fortsatt drift och utveckling av verksamheten i avsnitt 10. Den nedan föreslagna finansieringen är i 2023 års prisnivå.

Förslaget baseras på regeringens lagförslag och i budgetpropositionen uttalade avsikter om åtgärder eller ambitionshöjningar eller förslag på åtgärder som lagts i särskilt omnämnda utredningar. Förslag på åtgärder som leder till motsvarande minskning av kostnader har bedömts enligt kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Det som Skatteverket redovisar är kvarstående bedömda resursbehov.⁴

Skatteverket gör följande antaganden i redovisning av tillkommande behov av finansiering och beräkning av låneram

- föreslagen låneram utgår från att samtliga förslag som lämnas i budgetunderlaget godtas,
- 65 % av investeringarna för egenutvecklade it-system lånefinansieras och resterande del, det vill säga 35 %, belastar anslaget,
- samtliga kostnader för avskrivningar och räntor är upptagna som engångsbelopp för respektive år då kostnaden uppstår,
- kostnader för avskrivningar och räntor för nyutveckling av immateriella anläggningstillgångar påbörjas året efter att utvecklingen gjorts,
- räntekostnad för 2023 beräknas utifrån räntesatsen 2,75 % och för 2024 – 2026 utifrån räntesatsen 3 %.

5.1 Anslag 1:1

Skatteverket föreslår att anslaget höjs enligt tabell 6 nedan med

- ett engångsbelopp med 132 miljoner kronor och 365 miljoner i nivåhöjning för 2024
- ett engångsbelopp med 130 miljoner kronor och 118 miljoner i nivåhöjning för 2025
- ett engångsbelopp med 106 miljoner kronor och 59 miljoner i nivåhöjning för 2026.

Tabell 6 Översikt av förslag (mnkr)

Förslag	2023		2024		2025		2026	
	Engångs belopp	Nivå höjning ¹	Engångs belopp	Nivå höjning ¹	Engångs belopp	Nivå höjning ¹	Engångs belopp	Nivå höjning ¹
Ökad omfattning av skattekontroll				80				
Effektivt internationellt informationsutbyte			13	24	29		25	
Ny modern betallösning som ersätter skattekontot och övriga likvidsystem			4	30	5		3	
Fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt	70		58		30		10	
Ökad kontroll och effektivare hantering av kupongskatt			2	10	3		1	
Minskat skatte- och uppbördsfel med transaktionsbaserad rapportering				10		10		
Ökad automatisering och digitalisering av mervärdesskatteområdet			4	10	5		7	
Förbättrad process kring återbetalning av mervärdesskatt till utländska företag			4	10	5		7	
Hantering av nya mervärdesskatte regler (SME 2025)				10				

⁴ Skatteverket disponerar en del av Valmyndighetens ramanslag. Skatteverket har beaktat Valmyndighetens behov av investeringar i avsnitt 8, eftersom att Valmyndigheten använder Skatteverkets låneram för sina investeringar. I budgetunderlaget behandlas även anslag som Skatteverket disponerar för statlig hjälp med avgiftsuppbörd till registrerade trossamfund och anslag som Skatteverket disponerar för trängselskatt.

Utgiftsområde 3 Anslag 1:1	2023		2024		2025		2026	
Förslag	Engångs belopp	Nivå höjning ¹	Engångs belopp	Nivå höjning ¹	Engångs belopp	Nivå höjning ¹	Engångs belopp	Nivå höjning ¹
Implementering av det EU-gemensamma systemet Cesop				12				
Implementering av ny mervärdesskattelag	9							
Modern redovisning och hantering av punktskatt			7		14		15	
Förändrade arbetsätt i samverkan med andra brottsbekämpande myndigheter				50				
Ökad förmåga att förhindra att företag och ideella föreningar används i brottslig verksamhet				30		20		
Ökad beredskaps- och totalförsvarsförmåga			18	89	27	78	29	53
Samordnad och säker statlig it-drift			4		4		4	
Anpassning till Single Digital Gateway-förordningen			10			5		
Utveckling och etablering av Ena – Sveriges digitala infrastruktur	DIGG	DIGG	DIGG		DIGG		DIGG	
Långsiktig och stabil finansiering av webbplatsen verksamt.se				-		-		-
Anpassning till Utbetalningsmyndigheten	4		8		8	5	5	6
Summa	83		132	365	130	118	106	59

Not 1) Nivåhöjning avser ökning jämfört med föregående år.

5.2 Låneram

Skatteverket har för 2023 en låneram på 1 500 miljoner kronor. Utifrån antagandet att samtliga förslag i budgetunderlaget godtas, föreslås att låneramen

- ökas med 50 miljoner kronor och uppgår till 1 550 miljoner kronor för år 2024
- ökas med ytterligare 130 miljoner kronor till 1 680 miljoner kronor för år 2025
- ökas med ytterligare 30 miljoner kronor till 1 710 miljoner kronor för år 2026.

6.1 Inledning

Skatteverkets förslag gäller ökade behov av resurser med utgångspunkt i de krav och förväntningar som följer med Skatteverkets uppdrag, önskad utveckling av verksamheten och med beaktande av aktuella omvärldsfaktorer.

6.2 Bidra till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och ett väl fungerande samhälle

Verksamhet enligt regleringsbrev

Skatteverket ska bidra till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn.

Verksamhet enligt regleringsbrev

Bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra sina uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för både allmänhet och företag.

Uppgift enligt Skatteverkets instruktion

Skatteverket ska bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra sina uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag som Skatteverket.

Tabell 7 Översikt av förslag inom områdena bidra till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och ett väl fungerande samhälle (mkr)

Förslag	2024		2025		2026	
	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning
Ökad omfattning av skattekontroll		80				
Effektivt internationellt informationsutbyte	13	24	29		25	
Ny modern betalningslösning som ersätter skattekontot och övriga likvidsystem	4	30	5		3	
Fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt	58		30		10	
Motverka fusk och fel rörande kupongskatt	2	10	3		1	
Minskat skatte- och uppbördsfel med transaktionsbaserad rapportering		10		10		
Ökad automatisering och digitalisering av mervärdesskatteområdet	4	10	5		7	
Förbättrad process kring återbetalning av mervärdesskatt till utländska företag	4	10	5		7	
Hantering av nya mervärdesskatte regler (SME 2025)		10				
Implementering av det EU-gemensamma systemet Cesop		12				
Modern redovisning och hantering av punktskatt	7		14		15	
Summa	92	196	91	10	68	

6.2.1 Beskattning

Uppgift enligt Skatteverkets instruktion

Skatteverket ska fastställa och ta ut skatter, socialavgifter och andra avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas.

6.2.1.1 Gemensamt beskattning

Ökad omfattning av skattekontroll

Mål enligt regleringsbrev

Skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt.

Förslag

- Skatteverket yrkar 80 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 varav 10 miljoner kronor till kontrollåtgärder som förbättrade it-system, automatiseringar och effektiviseringar av arbetssätt och 70 miljoner kronor till fler handläggare för att öka kontrollens omfattning men samtidigt effektivisera den, bibehålla förtroendet för myndigheten samt minska skattefelet.

Inledning

För att främja att företagande kan ske på lika villkor och att motverka osund konkurrens både nationellt och internationellt är skattekontroll⁵ en mycket viktig del av Skatteverkets åtgärder. En effektiv skattekontroll motverkar också att oseriösa företag släpps in i systemet och minskar risken för att informationen vi delar med andra myndigheter leder till bedrägerier och missbruk i andra delar av välfärdssystemet. Skattekontrollen genererar också skatteintäkter som säkerställer finansieringen av den offentliga sektorn. Skattekontrollen är därför central för att vi ska kunna genomföra vårt uppdrag.

Vi utför även skattekontroll inom ramen för vår myndighetssamverkan, exempelvis kring grov organiserad brottslighet och arbetslivskriminalitet. Inom sådan samverkan kan vi bidra med kompetens och olika utredningsverktyg. Tillsammans med övriga aktörer kan vi gemensamt uppnå en ökad samhällsnytta.

Skatteverket arbetar kontinuerligt med effektiviseringar inom kontrollverksamheten som ett led i att hushålla med våra resurser. Under 2022 har vi bland annat utvecklat ett it-stöd (riskmodell) för granskning avseende resor till och från arbetet och övriga utgifter. Modellen har lett till cirka 19 000 kontroller, som valts ut med stöd av artificiell intelligens (AI). Utvärdering pågår och eventuellt kan denna typ av modell användas på andra områden, dock inte för de mer komplexa riskerna för skattefel.

Problem och utmaningar

De senaste åren har omfattningen av kontrollen inom beskattningsverksamheten minskat och Skatteverket närmar sig en nivå som inte är rimlig för att kunna bibehålla förtroendet, minska skattefelet samt kunna hantera vissa av de högt värderade skattefelsriskerna.

Den främsta orsaken till att omfattningen av kontrollen avseende skattefelsrisker har minskat, är att vi har behövt prioritera andra arbetsuppgifter och att utvecklingen av automatiserad hantering av ärenden inte har kommit så långt som önskat. Skälet till detta är bland annat att utvecklingsverksamheten har behövt

⁵ Skattekontroll kan vara automatisk och manuell utredning samt korrigerande av information.

prioritera lagtvingande utveckling. Det har medfört att en stor andel av kontrollresursen får läggas på dels manuell ärendehantering dels enklare kontroll av fullgörandefel, vilket gör att vår riskbaserade kontroll mot högt värderade risker för skattefel har fått stå tillbaka.

Samtidigt har ärendevolymer ökat inom många delar av Skatteverkets verksamhet. Förutom att antalet företag i Sverige har ökat, har förändringar i lagstiftning lett till att fler utländska företag och arbetstagare ska registrera sig och betala skatt i Sverige. Det har ytterligare trängt undan arbetet med kontroller för att förhindra osund konkurrens.

Det internationella informationsutbytet ökar också i omfattning. För att kunna öka användningen och rikta kontrollen mot de största riskerna krävs en kombination av ny teknisk förmåga samt förändrade kompetenser och nya arbetssätt. Skatteverket behöver vara en pålitlig part till de företag som verkar i en internationell miljö i förhandlingar avseende en uppkommen dubbelbeskattningssituation. Företagen kan välja att etablera sig i andra länder där skattemyndigheternas kontrollverksamhet är effektiv och gynnar företagen i det landet vid förhandling i en dubbelbeskattningssituation.

Vi behöver stärka och effektivisera kontrollen av privatpersoner, små företag och medelstora företag. Gammal teknik och arkitektur i nuvarande it-lösningar hindrar oss från att ta fram mer avancerade lösningar. Vi vill öka användandet av artificiell intelligens (AI) och maskininlärning (ML) med datadrivna modeller som väger olika indikatorer mot varandra och ger urval för kontroll där den sammanvägda risken är hög. Detta ger oss information för att förstärka vår kontroll, öka träffsäkerheten i våra åtgärder samt bättre beslutsunderlag som bidrar till att minska skattefelet.

När det gäller kontroll av stora företag är vår bedömning att om vi inte har en effektiv kontroll av dessa, riskerar skattebasen att erodera. Stora företag står för cirka 70 procent av alla skattebetalningar och den skatt som belastar dessa företag uppgår till cirka 40 procent av den totala skatteintäkten. Stora företag har andra skatterisker än små och medelstora företag. Riskerna rör ofta mer komplexa frågor, såsom gränsöverskridande transaktioner, finansiering och resultatjustering samt större belopp. Utvecklingen på internationell nivå, till exempel OECD:s arbete med Pelare 1 och 2, pekar mot än större komplexitet i skattefrågor som rör stora internationella koncerner, vilket ökar risken för skattefel.

Förslag till lösning

Skatteverket kan öka omfattningen av skattekontrollen genom att öka den handläggande resursen för kontroll samt utveckla nuvarande arbetssätt och verktyg, så att vi kan jobba smartare och därmed effektivare. Genom att öka användningen av AI och ML, fortsätta utveckla det internationella informationsutbytet och automatisera manuella processer, kan vi frigöra handläggande resurs som kan fokusera på mer riskbaserad kontroll.

En ökad omfattning av skattekontrollen syftar till att minska skattefelet och motverka skattefusk men har även ett vägledande syfte, särskilt i de tidiga kontrollerna. Dessutom skapar kommunikation om kontrollen kunskap om Skatteverkets förmåga att fullgöra sitt uppdrag och på det sättet kan vi påverka medborgarnas och företagens förtroende. Externa aktörer samt företag förväntar sig att Skatteverket har en effektiv kontrollverksamhet som även innefattar ett förebyggande angreppssätt och besök. En utebliven satsning på en utvecklad skattekontroll kommer att leda till att omfattningen av kontrollen inte kommer att kunna höjas.

Vi behöver också en modern och effektiv analysplattform. Med en flexibel lösning som är anpassningsbar till framtida förändringar är det möjligt att till exempel koppla på fler informationskällor samt nya analysförmågor och verktyg. En ny analysplattform möjliggör tillgång till data i hela verksamheten, ett effektivt delande av data, förbättrad informationssäkerhet, ökad datakvalitet och analys av data.

Skatteverket yrkar 80 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 varav 10 miljoner kronor till kontrollåtgärder som förbättrade it-system, automatiseringar och effektiviseringar av arbetssätt och 70 miljoner kronor till fler handläggare för att öka kontrollens omfattning men samtidigt effektivisera den, bibehålla förtroendet för myndigheten samt minska skattefelet.

Effektivt internationellt informationsutbyte

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 13 miljoner kronor för 2024, 29 miljoner kronor för 2025 och 25 miljoner kronor för 2026 till utveckling av it som ger oss teknisk förmåga att hantera internationell information från utbytena DAC7, DAC8 och Pelare 2 samt resurser till verksamhetsutveckling, kommunikation och rättsligt stöd för införandet. Vidare yrkar Skatteverket 24 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till handläggande resurs. Samtliga satsningar leder till ett mer effektivt utbyte av information och en mer korrekt beskattning där beskattningen sker i rätt land.

Inledning

Digitaliseringen av den globala ekonomin innebär utmaningar vad gäller beskattning, där OECD och EU driver arbeten med syfte att motverka det skattebortfall som kan kopplas till både privatpersoner och företag. Arbetena syftar till att minska risken för medvetna och omedvetna fel när det gäller gränsöverskridande global skatteplanering och skatteupplägg för stora och globala bolag samt att minska risken för skattefel hos privatpersoner, små företag och medelstora företag. Sverige förbinder sig genom olika internationella avtal och överenskommelser att utbyta och ta emot information med andra stater, automatiskt, spontant och på begäran.

Det internationella informationsutbytet utvecklas genom att nya utbyten tillkommer kontinuerligt samt av vilka uppgifter som ska lämnas enligt de överenskommelser som Sverige förbinder sig att delta i. Det är viktigt att informationen hanteras korrekt såväl enligt intern rätt som enligt de internationella rättsakterna. Informationsutbytet ställer krav på att vi har en hög säkerhet kring hanteringen på Skatteverket och kvaliteten på informationen i informationsutbytet.

Nya utbyten

Nya utbyten som är planerade att införas är:

- DAC 7/DPI – rapporteringskrav införs för digitala plattformoperatörer avseende kunders försäljning av varor och tjänster via plattformar. Reglerna innehåller krav på en process för kundkännedom och rapportering av erhållna inkomster. DAC 7 är beslutad av riksdagen och lagen gäller från och med den 1 januari 2023 med första utbyte i februari 2024. Lagstiftningen är utformad på så sätt att den kan tillämpas även på utbyte som blir aktuellt med länder utanför unionen om Sverige väljer att underteckna överenskommelsen om DPI.
- DAC 8/CARF – rapporteringskrav för kryptotillgångar. Regler kring vilka kryptotillgångar som ska omfattas, vilka aktörer samt vilka transaktioner och information som ska rapporteras. DAC 8 finns än så länge endast som ett utkast från EU-kommissionen. Diskussion pågår om CARF och den är ännu inte antagen av det internationella forumet.
- Pelare 1 – omfördelning av en del av de cirka 100 största multinationella koncernernas beskattningsunderlag samt vissa förenklningar inom internprissättningsområdet. Det kommer ställas krav på nya internationella samverkansformer. Sannolikheten är också hög för att svenska företag drabbas av dubbelbeskattning till följd av att länder tolkar bestämmelserna olika. Reglerna är mer komplicerade än vad nya svenska nationella skatteregler normalt sett är. Det ställs än högre krav på Skatteverket att vi har kompetens och förmåga att bidra till att företagen kan hantera de nya skyldigheterna på ett sätt som minskar deras administrativa börda.
- Pelare 2 – syftar till att säkerställa att stora multinationella företagsgrupper betalar en rättvis andel av sina vinster i skatt oavsett var de har sin verksamhet. Det blir en ny skyldighet att deklarerat och betala skatt. Svenska företag ska också lämna in en omfattande mängd information som ska utbytas automatiskt och digitalt med andra länder som inför bestämmelserna.
- Unshell – EU-direktiv som ska motverka användningen av skalbolag för att nå skattefördelar. Kommer sannolikt vara företag som ingår i större internationella koncerner men kan även beröra företag i mindre eller medelstora internationella koncerner.

- Debra – EU-direktiv som ska utjämna de skattemässiga skillnaderna som idag finns när bolag väljer att finansiera sin verksamhet genom eget kapital istället för genom skuldsättning.
- Mandatory Disclosure Rules – motsvarar delvis DAC 6 men avser OECD. Det kan komma att införas under 2024 – 2026 beroende på om Sverige väljer att signera det nya utbytet.

Det är av yttersta vikt att Skatteverket upplevs som en aktiv och pålitlig part inom informationsutbytet med andra länder. Vi måste därför kunna leverera bra kvalitet på de uppgifter vi utbyter samt effektivt använda den information som vi får del av. Vi behöver informationen för att kunna hantera vårt uppdrag på ett bra sätt både ur ett förtroendeperspektiv och för att den svenska skattebasen inte ska eroderas. Sverige är ett litet land med många globala företag. Den ökade globaliseringen och digitaliseringen medför att de traditionella informationskanalerna inte alltid täcker vårt behov av information. Vi vet också, genom vår kontrollverksamhet och läckta uppgifter om skatteparadis, att skatteupplägg med transaktioner mellan olika länder i syfte att undgå skatt förekommer. Får vi uppgifter i ett tidigt skede ökar våra förutsättningar till en korrekt beskattning och det försvårar för rådgivare, finansiella institut och skattebetalare att upprätta dessa upplägg.

För att genomföra önskvärda förändringar inom området internationellt informationsutbyte behöver vi också säkerställa att vi har ändamålsenliga register för grundinformation om samtliga företag och organisationer och deras samlade åtaganden mot Skatteverket.

Problem och utmaningar

Nya tillkommande utbyten medför utmaningar såväl tekniskt som juridiskt vilket ställer krav på uppbyggnad av systemstöd för respektive utbyte, på resurser, uppbyggnad av kompetens och arbetsprocesser. För de nya utbytena kommer Sverige behöva ny lagstiftning som är ändamålsenlig och ger Skatteverket och de som är berörda av de nya reglerna rätt förutsättningar för att kunna tillämpa reglerna. Regelverken kommer ställa krav på nya internationella samverkansformer där Skatteverket är en part som ska bidra på bästa möjliga sätt.

För att kunna möta behovet kring effektiv användning avseende nya internationella informationsutbyten krävs det att vår tekniska förmåga utvecklas. Den information vi får från andra länder behöver kunna matchas till en svensk skattebetalare så att rätt skatt kan fastställas. Vi behöver ha möjligheter till avancerad datadriven analys och urval för beskattningskontroll. Uppgifterna behöver tillgängliggöras för användning i beskattningsverksamheten på ett effektivt sätt.

EU har föreslagit olika indikatorer som medlemsstaterna ska ta fram och rapportera årligen. Indikatorerna beräknas bli implementerade inom EU under 2024. Varje skatteadministration ansvarar för att ta fram de olika indikatorerna som EU efterfrågar. I dagsläget kan inte Skatteverket ta fram alla dessa indikatorer vilket gör att vi inte kan visa att vi svarar upp mot de överenskommelser som Sverige gjort. För att uppfylla kraven på uppföljningen från EU, behöver Skatteverket planera, utveckla kompetens och systemstöd för att få till möjligheten att ta fram de efterfrågade indikatorerna årligen.

Om vi inte har förmåga att hantera utbytena på ett effektivt sätt med hög kvalitet försvåras våra möjligheter att fullfölja intentionerna att beskattning ska ske i rätt land. Samtidigt försämras anseendet för Sverige i internationella sammanhang. Om vi heller inte har förmåga att använda utbytena försämras möjligheterna till en effektiv kontroll och skattebasen eroderar. Skatteverket strävar kontinuerligt efter högt förtroende och externa aktörer samt företag förväntar sig att vi använder uppgifterna i kontrollverksamheten. Vi behöver också vara en pålitlig part för företag i internprissättningssituationer annars finns risk för onödiga och kostsamma dubbelbeskattningssituationer för de svenska företagen.

Förslag till lösning

Skatteverket behöver ligga långt fram inom det internationella informationsutbytet och upplevas som en aktiv och pålitlig part inom informationsutbytet med andra länder. Det gör vi genom bra kvalitet på de uppgifter vi utbyter och att vi använder den information som vi får del av. Uppgifterna hjälper oss att fatta beslut om rätt beskattning.

Skatteverket behöver få möjlighet att utveckla planerade internationella utbyten innan utbytena påbörjas. Genom rätt utveckling av systemstöd, bra förberedelser för verksamheten samt möjlighet till rekrytering av spetskompetens kommer vi kunna utbyta internationell information effektivt. På så vis når vi framgång med arbetet för skattetransparens och värnar skattebasen i en digitaliserad och globaliserad värld.

Den totala kostnaden för utveckling av it för utbytena DAC7, DAC8 och Pelare 2 uppskattas till 27 miljoner för 2024, 37 miljoner kronor för 2025 och 23 miljoner kronor för 2026. De årliga förvaltningskostnaderna uppgår till 9 miljoner kronor från och med 2024 och ytterligare 8 miljoner kronor från och med 2026. För övriga utbyten som kräver it-utveckling och hantering är en uppskattning av kostnaderna ännu inte möjlig.

En stor del av kostnaden kan vi använda vårt befintliga anslag till, men för att vi ska få till stånd ett effektivt internationellt informationsutbyte där vi uppfyller de internationella överenskommelserna och åtagandena samt kan hantera informationen på ett kostnadsbesparande sätt, behöver Skatteverket ytterligare finansiering.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 7 miljoner kronor för 2024, 10 miljoner kronor för 2025 och 13 miljoner kronor för 2026 till utveckling av it för utbytena DAC7, DAC8 och Pelare 2. Vidare yrkar vi ett engångsbelopp med 6 miljoner kronor för 2024, 19 miljoner kronor för 2025 och 12 miljoner kronor för 2026 till övrig verksamhetsutveckling, kommunikation och rättsligt stöd. Slutligen yrkas en nivåhöjning med 24 miljoner kronor från och med 2024 till handläggande resurser.

Ny modern betallösning som ersätter skattekontot och övriga likvidsystem

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2024, 5 miljoner kronor för 2025, 3 miljoner kronor för 2026 och en nivåhöjning med 30 miljoner kronor från och med 2024 till ett tillfälligt konsultstöd vid implementering av standardsystem, avskrivningar på licenskostnader, utökad utvecklingskapacitet och supportkostnad i arbetet med en sammanhållen likvidhantering för att ge kunderna möjlighet att överblicka hela sin likvida situation och få en modern lösning som säkrar in- och utbetalningar.

Inledning

Samhället behöver en sammanhållen, modern och säker likvidhantering då detta är avgörande för finansieringen av den offentliga sektorn. Skatteverket vill möta detta genom ett nytt system för att upprätthålla och förbättra in- och utbetalningarna för alla berörda intressenter, såsom inbetalare av skatt eller avgift och mottagare av utbetalning (företag, allmänhet, trossamfund, kommuner, regioner, andra länder, banker, bankgirot). Vi behöver skapa god översikt och förutsägbarhet utifrån kundernas behov, ersätta manuell hantering, modernisera it-stödet och säkerställa tillgänglighet under dygnets alla 24 timmar samt i realtid.

Problem och utmaningar

Skatteverket har idag flera olika likvidsystem inom beskattningsverksamheten där exempelvis skattekontot utvecklades under 1990-talet. Systemen har redan nått slutet på sina livscyklar. Riskerna med att upprätthålla systemstöden är stora och utmaningarna många. Riskerna är också stora ur ett informationssäkerhetsperspektiv. Flera applikationer bygger på teknik där det inte längre finns någon support att tillgå och applikationerna blir därför inte uppdaterade med nödvändiga säkerhetsförändringar. Utan modernisering ökar riskerna för fusk och fel, felaktiga in- och utbetalningar samt att kostnaderna för in- och utbetalningar kan komma att öka markant vid avveckling av bankgirot, utredning av nya betalsätt eller vid framtida byten av avtalsbanker.

Skatteverket hanterar idag likvida medel på flera olika sätt och i många olika system, exempelvis skattekontot, BRIS och MAMMUT. Genom åren har systemen utvecklats och anpassats flera gånger om för att omhänderta nya lagar och regleringar samt möta nya behov, vilket är orsaken till att det inte finns ett sammanhållet perspektiv. Att tvingas utveckla i de gamla systemen är ett mycket komplext och tidskrävande arbete, som medför en hög och eskalerande förvaltningskostnad samt sämre flexibilitet för att möta kundernas nya krav och behov. Transaktionerna sker också till viss del manuellt.

Kunderna, framförallt företagare, har idag svårigheter att överblicka hela sin situation vilket även genererar frågor till Skatteupplysningen hos Skatteverket. Vi har idag inte heller möjlighet att ta hand om de utländska kunderna på samma sätt som de inhemska.

Förslag till lösning

Med en sammanhållen och modern likvidhantering menas att vi ska gå från dagens spridda hantering av likvida flöden i olika system, till att samla och vidareutveckla likvidverksamheten samtidigt som vi samlar all likvidinformation i en lösning. Vi avvecklar gamla system som har nått slutet på sin livscykel och inför ett it-lösning som uppfyller kraven på informations säkerhet. En sammanhållen, modern och säker it-lösning för likvidhanteringen ger framtidssäkrad och kostnadseffektiv drift och förvaltning. Samtidigt vill vi effektivisera handläggningen genom hög grad av automatisering. Vi räknar på sikt med en besparing på ca 20 årsarbetskrafter.

Skatteverket arbetar nu med upphandling av en standardprodukt som ska hantera all likvidhantering på Skatteverket. Den förväntade nyttan är att kunden enkelt och överskådligt och på ett samlat sätt ska förstå sin likvida situation mot Skatteverket och att Skatteverket internt ska få en samlad överblick av skulder och fordringar till Skatteverket. Vi får också ett tryggare välfärdssystem genom modern teknik som säkrar in- och utbetalningar. Med en modern teknisk lösning med minskad teknisk komplexitet ökar också möjligheten att anpassa oss till omvärldens krav och göra likvidhanteringen enklare att förvalta.

Den totala kostnaden för Skatteverket för arbetet med sammanhållen likvidhantering är uppskattad till 365 miljoner kronor för perioden 2022 – 2026. Merparten av kostnaden kan vi hantera inom befintligt anslag. Vi är dock i behov av ytterligare finansiering.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2024, 5 miljoner kronor för 2025 och 3 miljoner kronor för 2026 till ett tillfälligt konsultstöd vid implementeringen av standardsystem. Vidare yrkas 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till avskrivningar på licenser för standardsystem och 20 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till utökad utvecklingskapacitet samt supportkostnad i arbetet med en sammanhållen likvidhantering för att ge kunderna möjlighet att överblicka hela sin likvida situation och få en modern lösning som säkrar in- och utbetalningar.

Fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 58 miljoner kronor för 2024, 30 miljoner kronor för 2025 och 10 miljoner kronor för 2026 till fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt för att kunna behålla nuvarande ambitionsnivå inom kontroll- och borgenärsverksamhet.

Inledning

Hanteringen av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt fortsätter. Skatteverket fick tillfälliga medel under 2022 för att hantera tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt och nu den 13 februari 2023 har ny lag om tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt trätt i kraft. Den utökade möjligheten för företag att ansöka om anstånd och förlängning av anståndstiden med avbetalningsplaner, kommer att medföra ökade kostnader för Skatteverket under en längre tid.

Problem och utmaningar

Hantering av resterande tillfälliga anstånd enligt tidigare lagstiftning beräknas ta 40 årsarbetskrafter i anspråk under 2024 och 15 årsarbetskrafter under 2025. (Uppgifter för 2023 lämnas i avsnitt 10 Förslag till ändringsbudget för 2023.) Det finns nu omkring 25 000 företag med motsvarande ca 34 miljarder kronor i uppskjutna skattebetalningar, som hanteras enligt tidigare lagstiftning. Av dessa företag har ca 8 600 fått beviljade avbetalningsplaner med ca 9 miljarder kronor.

Hantering av tillfälliga anstånd enligt ny lagstiftning där företag ges utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt uppskattas ta ytterligare 23 årsarbetskrafter i anspråk under 2024, 15 årsarbetskrafter under 2025 och 10 årsarbetskrafter under 2026.

Andra risker som hög inflation, höga energipriser samt en kommande lågkonjunktur kommer att påverka både privatpersoners och företags förmåga att kunna betala skatter under de närmast kommande åren. Vi kommer att se ett ökat inflöde av ärenden till Skatteverkets borgenärsarbete. Under oktober 2022 har antalet konkurser ökat med 38 procent jämfört med samma månad förra året. För november är ökningen 25 procent jämfört med samma månad förra året. Omvärldsfaktorerna i kombination med att de tillfälliga anstånden ska börja betalas tillbaka, innebär en stor resursutmaning för borgenärsområdet.

Förslag till lösning

För att hantera de tillfälliga anstånden enligt tidigare och ny lagstiftning samt det sannolikt ökade inflödet av ärenden utifrån nya aktuella risker, krävs en förnyad tillfällig anslagsökning. Konsekvensen av en utebliven finansiering blir att ambitionsnivån sänks för kontroll- och borgenärsverksamheten.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 35 miljoner kronor för 2024 och 15 miljoner kronor för 2025 till hantering av resterande tillfälliga anstånd enligt tidigare lagstiftning och ökat inflöde av ärenden för att kunna behålla nuvarande ambitionsnivå inom kontroll- och borgenärsverksamhet. Till hantering av tillfälliga anstånd enligt ny lagstiftning yrkas ett engångsbelopp med 23 miljoner kronor för 2024, 15 miljoner kronor för 2025 och 10 miljoner kronor för 2026.

6.2.1.2 Inkomstskatt

Motverka fusk och fel rörande kupongskatt

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 2 miljoner kronor för 2024, 3 miljoner kronor för 2025 och 1 miljoner kronor för 2026 till it-utveckling samt 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till kontroll för att motverka fusk och omedvetna fel inom kupongskatteområdet.

Inledning

Inom kupongskattområdet genereras en stor skatteuppbörd och internationellt rör det sig om stora belopp. Vi vet också att det förekommer skatteupplägg med kupongskatt. I avvaktan på ny lagstiftning om källskatt behöver hanteringen av kupongskatt utvecklas då området är i stort behov av it-stöd.

Problem och utmaningar

I avvaktan på ny lagstiftning har kupongskatteområdet under flera år arbetat vidare i ett gammalt och mycket begränsat it-stöd (BRIS) som avvecklas till 2024. Hanteringen är till största delen pappersbaserad vilket försvårar identifiering och kontroll av skatterisker väsentligt. Även om det inte blir aktuellt med ny lagstiftning inom överskådlig tid, behöver Skatteverket utveckla ett it-stöd för kupongskatt.

Det är i dagsläget en stor utmaning att Skatteverket saknar tillgång till information som behövs för att bedöma vilken kupongskatt som ska betalas. Eftersom vi varken har tillgång till information om gjorda utdelningar, elektroniska aktieböcker eller andra förhållanden som har betydelse för om och i vilken

omfattning kupongskatt ska betalas, behöver kupongskatteredovisning inkomma och utredning ske i det enskilda fallet för att kunna bedöma skattskyldigheten. Dessa utredningar är mycket resurskrävande.

Vi har inte tillräckligt med kontrollresurser med rätt kompetens för att identifiera skatteupplägg och göra kvalificerade utredningar där riskerna för fusk och fel bedöms som störst. Det innebär sannolikt att Sverige förlorar stora skattebelopp som eroderar den svenska skattebasen. Det påverkar också vår förmåga att upprätthålla samhällets förtroende för Skatteverket.

Förslag till lösning

Skatteverket vill skapa förutsättningar för att motverka fusk och omedvetna fel inom ett område som innefattar betydande belopp. Det gör vi främst genom resursförstärkning av kontrollen samt genom it-utveckling och möjlighet till att hämta in information elektroniskt i högre grad. Med kupongskatteinformation i elektronisk form kommer Skatteverket även få nya möjligheter att göra riskbaserade urval för kontroll.

Vi vill tillvarata redan påbörjat utvecklingsarbete inför en ny lag om källskatt på utdelning. Ett effektivt stöd inom ramen för befintlig kupongskattelagstiftning kan även nyttjas som en grundplatta för eventuell kommande lagstiftning för källskatt på utdelning.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 2 miljoner kronor för 2024, 3 miljoner kronor för 2025 och 1 miljoner kronor för 2026 till utveckling av it samt en nivåhöjning med 10 miljoner kronor från och med 2024 till kontroll för att motverka fusk och omedvetna fel inom kupongskatteområdet.

6.2.1.3 Mervärdesskatt

Inledning

Skatteverket har genomfört en omvärldsanalys för att se hur olika länder hanterar mervärdesskatteområdet (momsområdet) idag och imorgon, den troliga utvecklingen inom EU samt vilka framtida lösningar som är lämpliga ur ett svenskt perspektiv. Analysen visar på en tydlig förflyttning globalt mot ökad digitalisering och fokus på att upptäcka och hindra skattebrott. Det är förändringar som ger möjligheter till utveckling av förbättrade tjänster och ökad tillgänglighet samt integration mellan tjänster och utbyte av information med andra aktörer. It-systemen inom momsområdet är idag föråldrade och medför höga förvaltningskostnader, kostnader som istället skulle kunna användas till anpassning av nya lösningar för att möta samhällets och omvärldens krav. Våra nuvarande omoderna lösningar ger oss svårigheter med att bibehålla kompetens och på sikt upprätthålla produktionen. Det sker också frekventa regelförändringar inom momsområdet vilket ställer krav på systemen. Med nuvarande lösningar och system kommer vi inte ha möjlighet att realisera nya, större lagkrav såsom transaktionsbaserad rapportering.

Sammantaget står Skatteverket inför en omfattande förnyelse av momsområdet de närmaste åren. Nedan följer specifika yrkanden av resurstillskott som behövs dels för delar av förnyelsen som Skatteverket behöver göra för att möta kraven på en ändamålsenlig hantering av moms dels för att realisera nya lagkrav.

Minskat skatte- och uppbördsfel med transaktionsbaserad rapportering

Förslag

- Skatteverket yrkar 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 och ytterligare 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 till att påbörja ett analys- och utvecklingsarbete för att möta de framtida verksamhetskraven med en transaktionsbaserad rapportering av moms som ger oss goda förutsättningar att minska skatte- och uppbördsfelet.

Inledning

Skatte- och uppbördsfelet inom moms på EU-nivå är beräknat till 93 miljarder euro under 2020.⁶ Samtidigt har den internationella utvecklingen avseende redovisning av moms och informationsstandarder medfört en stor fragmentisering inom EU eftersom att olika länder har valt olika lösningar. Detta skapar hinder för internationellt företagande och handel, samt försvårar kampen mot momsfusk. EU-kommissionen har därför bedrivit ett arbete för att ta fram ett nytt regelverk kring rapportering av moms inom EU med syfte att underlätta för företag genom att harmonisera momshanteringen, minska momsbedrägerier och samtidigt driva digitaliseringen.

Transaktionsbaserad rapportering bedöms ge betydligt förbättrade förutsättningar för att minska skatte- och uppbördsfelet kring moms generellt, men i synnerhet kring momsbedrägerier och angrepp då Skatteverket får möjlighet att tidigt agera på misstänkta transaktioner och upplägg. Informationen har bedömts ha högt värde för kontrollen på samtliga skatteområden. Skatteverket och andra aktörer skulle också kunna erbjuda förbättrade tjänster till företagen kring kvalitetssäkring av momsredovisning, momskodning vid fakturering och ge förslag på förifyllda momsdeklarationer.

För att minimera administration för företag kring rapporteringen bör lösningen bygga på ett införande av obligatorisk e-fakturering avseende momspliktiga transaktioner mellan företag (B2B), något som redan finns idag mellan företag och myndigheter (B2G). Skatteverket har i samarbete med Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och Bolagsverket tagit fram en gemensam hemställan om att regeringen ska tillsätta en utredning om obligatorisk e-fakturering. Myndigheterna föreslår att en särskild utredare ges i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att göra det obligatoriskt för företag och offentlig förvaltning att använda e-faktura, dels vid fakturering mellan företag dels från den offentliga förvaltningen till företag. Utgångspunkten för utredningen bör vara en e-faktura enligt den europeiska standarden, eftersom den redan är obligatorisk vid e-fakturering enligt e-fakturalagen. Vid framtagandet av den europeiska standarden har dessutom momsdirektivets krav på innehåll i en faktura beaktats. En viktig aspekt är också att ett krav på e-faktura bör omfatta de funktioner som kommer att vara relevanta för beskattning, dvs. rapporteringen av den gränsöverskridande handeln inom EU och att det kan skapas säkra informationskedjor i utställarens affärssystem.

Problem och utmaningar

EU-kommissionen lämnade ett direktivförslag om moms i den digitala tidsåldern i december 2022 med förslag på obligatorisk transaktionsbaserad rapportering, det vill säga rapportering på fakturanivå, för den gränsöverskridande handeln mellan momspliktiga företag inom EU. Av kommissionens förslag framgår att reglerna om transaktionsbaserad rapportering ska börja tillämpas den 1 januari 2028. Kommissionen ger alltså medlemsländerna fem år för att vidta nödvändig utveckling. Förslaget ska behandlas av EU:s ministerråd och ett beslutat direktiv bedöms vara på plats först under 2024 - 2025. Förslaget innebär att rapporteringen och informationsutbyte av gränsöverskridande handel blir nära realtid. Det kommer även krav på e-fakturering vid gränsöverskridande handel.

Efter ett beslutat EU-direktiv kommer ett omfattande utvecklingsarbete behöva genomföras på Skatteverket avseende hanteringen av informationen inklusive kommunikation med fakturaoperatörer och andra länder, tjänster till företagen, lagring av information, säkerhetslösningar m.m. En bedömning är att utvecklingen tar ca 3-5 år efter att EU-direktivet har beslutats.

Förslag på lösning

Förändringarna för Skatteverket kommer att vara omfattande. Det finns dock flera och betydande osäkerhetsfaktorer kring införandetakt samt förslagens omfattning och därmed dess påverkan på Skatteverkets verksamhet. Trots att det inte finns beslut om införande behöver Skatteverket redan under perioden för detta budgetunderlag arbeta med analys, arkitektur, kompetensutveckling och påbörja utvecklingsarbete för att möta kraven. Arbetet med att bygga tjänster fortsätter efter 2026 och ett förstärkande av kontrollverksamheten bedöms ligga efter 2026.

⁶ [European Commission, Taxation and Customs Union, VAT Gap](#)

Skatteverket behöver tillskott av resurser för att påbörja arbetet med att implementera direktivet redan nu. Skulle resurser utebli blir konsekvenserna att vi behöver prioritera ned annat, till exempel försenas då den nödvändiga förnyelsen av gamla it-system ytterligare och förbättringar av tjänster mot kund och automatiseringen av interna processer prioriteras ned. Vi kan också behöva minska resurserna för områden som inte är lagtvingande, som till exempel att kontrollera flera av de branscher eller typer av företag vi arbetar med inom osund konkurrens. Skatteverket kommer också att begränsas i ambitionsnivån vad gäller internationellt samarbete.

Skatteverket yrkar en nivåhöjning med 10 miljoner kronor från och med 2024 och ytterligare 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 för utökad analys- och utvecklingskapacitet.

Ökad automatisering och digitalisering av mervärdesskatteområdet

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor 2024, 5 miljoner kronor för 2025, 7 miljoner kronor för 2026 och 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till utveckling av API:er och ett förnyat systemstöd som automatiserar momsredovisningen för att undvika fel och göra det enklare för kunderna att tillvarata sina rättigheter men även uppfylla sina skyldigheter.

Inledning

Mervärdesskatt (moms) är ett viktigt område som står för en betydande del av finansieringen av den offentliga sektorn. Samtidigt är våra it-system inom momsområdet föråldrade och möter inte omvärldens förväntningar på digitala och enkla tjänster för våra kunder. En ökad automatisering och digitalisering av fler delar inom momsområdet skulle bidra till en förenkling för företagen och förstärka Skatteverkets möjligheter att motverka avsiktliga fel och fusk.

Digitaliseringen har varit och kommer sannolikt att vara den starkaste förändringskraften i samhället de närmaste decennierna. En sådan förflyttning ställer krav på organisationer att möta den nya digitala samhällskontexten. Länder omkring oss har kommit längre i denna förflyttning och agerar vi inte nu riskerar vi att hamna i ett läge där Skatteverket inte kan leva upp till att vara den moderna myndighet som eftersträvas. Sverige är ett land med hög digital kompetens hos befolkningen, och detta är en tillgång som vi kan nyttja för att placera oss i framkant som ett av världens mest digitaliserade länder, genom att digitalisera fler delar av momsområdet.

Problem och utmaningar

Dagens it-system inom momsområdet är föråldrade och medför höga förvaltningskostnader, kostnader som istället skulle kunna användas till nya lösningar för att möta samhällets och omvärldens krav. Det är också svårt att bibehålla teknisk kompetens för att upprätthålla produktionen eftersom att it-systemen är så gamla. Momsområdet står ofta inför lagtvingande utveckling och med nuvarande lösningar och system kommer vi inte ha möjlighet att realisera nya, större lagkrav.

Dagens befintliga lösningar för att administrera moms innebär även att företag får lämna samma information flera gånger men i olika sammanhang. Det gäller såväl inom Skatteverket som mellan myndigheter.

Förslag till lösning

Digitaliseringen ger oss förutsättningar att göra stora delar av redovisningen för moms automatisk och skapa obrutna digitala kedjor med integration mot andra tjänster och aktörer. Det finns också ett stort behov av API:er inom redovisningstjänsterna för moms.

Skatteverket vill även nyttja digitaliseringen genom att exponera regelverk i kundernas redovisningssystem och därmed bidra med tidig återkoppling för att undvika fel samt göra det enklare för våra kunder att tillvarata sina rättigheter men även uppfylla att sina skyldigheter. När de oavsiktliga felen minskar kan Skatteverket skifta resurser från att hantera desamma till att motverka avsiktliga fel och bekämpa skattefusk och kriminalitet. Kvaliteten ökar i data och de administrativa kostnaderna minskar för de kunder som vill göra rätt för sig.

För att detta ska kunna realiseras krävs det både utveckling av API:er och ett förnyat it-systemstöd. Tillskott av medel innebär att denna nödvändiga modernisering av området kan ske i en snabbare takt.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor 2024, 5 miljoner kronor för 2025, 7 miljoner kronor för 2026 och 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till utveckling av API:er och ett förnyat systemstöd som automatiserar momsredovisningen för att undvika fel och göra det enklare för kunderna att tillvarata sina rättigheter men även uppfylla sina skyldigheter.

Förbättrad process kring återbetalning av mervärdesskatt till utländska företag

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2024, 5 miljoner kronor för 2025, 7 miljoner kronor för 2026 och 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till utveckling av nya moderna system för att effektivisera återbetalning av moms till utländska företag samt minska risken för angrepp mot utbetalningssystemet inom momsåterbetalning.

Inledning

Utländska beskattningsbara personer som inte bedriver momspliktig verksamhet i Sverige och därmed inte lämnar skattedeklaration, kan ha rätt att till återbetalning av moms som de betalat här. Återbetalning av moms sker efter godkänd ansökan till utländska företag inom och utanför EU. Processen kring återbetalning av moms till utländska företag behöver dock förbättras.

Problem och utmaningar

Processen kring återbetalning av moms till utländska företag är idag långsam och ineffektiv. Många ansökningar skulle kunna godkännas med hjälp av automatiska kontroller men dessa saknas idag. I de fall en djupare analys krävs, saknas också it-stöd för riskvärdering och urval, vilket är särskilt allvarligt sett till förekomsten av oseriösa aktörers angrepp mot utbetalningssystemet inom momsåterbetalningen. Befintliga it-system som idag hanterar dessa ansökningar och utbetalningar, är föråldrade och behöver ersättas. Om it-systemen inte ersätts, försvåras Skatteverkets kontroll av momsåterbetalningarna. Eftersom de oseriösa aktörer som begår angrepp mot utbetalningssystemet inom momsåterbetalningen har en internationell prägel, finns en risk att angreppen mot Sverige ökar om det svenska kontrollsystemet uppfattas som svagt i jämförelse med andra EU-länders kontrollsystem.

Förslag till lösning

För att effektivisera återbetalning av moms till utländska företag och öka nyttan för företagen, behöver vi utveckla nya moderna system. Förutsatt att de nya systemen innehåller funktioner för riskvärdering och urval kan kvaliteten på kontrollverksamheten höjas, vilket skulle bidra till en mer korrekt beskattning och möjliggöra en fokusflyttning mot angreppsriskerna.

För att kunna utveckla dessa system behövs tillskott av resurser och uteblir tillskottet blir konsekvenserna att vi behöver prioritera ned annat. Det handlar till exempel om att ytterligare försena den nödvändiga förnyelsen av gamla it-system, prioritera ner förbättringar av tjänster mot kund och automatisering av interna processer. I förlängningen kommer vi också behöva minska resurserna för områden som inte är lagtvingande, som till exempel att kontrollera flera av de branscher eller typer av företag vi arbetar med

inom osund konkurrens. Skatteverket kommer också att begränsas i ambitionsnivån vad gäller internationellt samarbete.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2024, 5 miljoner kronor för 2025, 7 miljoner kronor för 2026 och 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till utveckling av nya moderna system för att effektivisera återbetalning av moms till utländska företag samt minska risken för angrepp mot utbetalningssystemet inom momsåterbetalning.

Hantering av nya mervärdesskatteregler (SME 2025)

Förslag

- Skatteverket yrkar 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till ökade kostnader för verksamheten och utveckling av ny teknisk lösning för att hantera de nya momsreglerna för skattebefrielse.

Inledning

För att minska den administrativa bördan och efterlevnadskostnaderna för små företag har EU beslutat om nya regler för skattebefrielse. Reglerna ger även förutsättningar för konkurrens på lika villkor då utländska företag får tillämpa de nationella gränserna för skattebefrielse, något som inte är möjligt idag. Tillämpning av de nya reglerna sker från och med den 1 januari 2025 (SME2025) och det får konsekvenser för Skatteverket.

Problem och utmaningar

De nya reglerna medför att Skatteverkets årliga löpande kostnader för verksamheten inklusive rättslig styrning och rättsligt stöd kommer att öka. Vidare kommer it-kostnaderna att öka då det behöver göras ändringar av befintliga system samt att det behöver tas fram en ny teknisk lösning.

Förslag på lösning

Skatteverket ska implementera de nya momsreglerna för skattebefrielse och behöver därmed ta fram en ny teknisk lösning. Utan resursförstärkning blir konsekvensen att vi behöver prioritera ned annat. Det handlar till exempel om att ytterligare försena den nödvändiga förnyelsen av gamla it-system, prioritera ner förbättringar av tjänster mot kund och automatisering av interna processer. Vi kan också tvingas utveckla en e-tjänst som klarar minimikraven men som vi sedan har mycket begränsade möjligheter att vidareutveckla och förbättra. I förlängningen kommer vi också behöva minska resurserna för områden som inte är lagtvingande, som till exempel att kontrollera flera av de branscher eller typer av företag vi arbetar med inom osund konkurrens. Skatteverket kommer också att begränsas i ambitionsnivån vad gäller internationellt samarbete.

För att hantera det nya regelverket yrkar Skatteverket 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 för att varaktigt förstärka resurserna för den utvecklande, förvaltande, stödjande och operativa verksamheten.

Implementering av det EU-gemensamma systemet Cesop

Förslag

- Skatteverket yrkar 12 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till implementering av Cesop för att få värdefull information om gränsöverskridande handel inom EU.

Inledning

Gränsöverskridande e-handel är en växande företeelse. Central Electronic System Of Payment information (Cesop) är ett EU-gemensamt system vars syfte är att förhindra momsbedrägerier vid gränsöverskridande handel genom att hitta betalningar till aktörer som inte redovisar moms på sådan försäljning. Reglerna träder i kraft 1 januari 2024 och första utbytet ska ske april eller maj 2024.

Från 2024 och framåt kommer Skatteverket ha ökade kostnader för förvaltning, hantering av uppgifter och kontroll till implementering av Cesop.

Problem och utmaningar

Vid gränsöverskridande e-handel krävs ingen fysisk etablering för det säljande e-handelsföretaget i Sverige och att upptäcka verksamhet som inte registrerat sig i Sverige eller i utlandet, är svårt. Även vid upptäckt fördröjs och försvåras Skatteverkets kontrollverksamhet av att såväl uppgiftsinsamling som skatteinhämtning måste ske i samverkan med myndigheterna i det land där e-handelsföretaget är etablerat. Också när e-handelsföretaget är registrerat för försäljning i Sverige försvåras kontroll av utebliven redovisning och betalning av svensk moms av den gränsöverskridande komponenten.

Både oavsiktliga och avsiktliga fel förekommer och oseriösa företag utnyttjar den låga risken att bli upptäckt för att sälja helt svart till svenska konsumenter. Särskilt stor blir vinsten för de oseriösa aktörerna om de sålda varorna är belagda med både moms och punktskatter. Den svenska e-handelsbranschen vittnar om att deras medlemsföretag är utsatta för illojal konkurrens från utländska företag. Om Sverige halkar efter övriga EU-länder i bekämpandet av momsbedrägerier, finns risk att problemet växer.

Förslag till lösning

Uppgifterna från systemet Cesop kan användas i Skatteverkets kontrollverksamhet för att förhindra momsbedrägerier samt öka skatteinbetalningen från utländska företag. En sådan kontroll kan bidra till att motverka illojal konkurrens som drabbar svenska e-handlare samt skapa en mer konkurrensneutral e-handel.

Får vi inte tillskott av resurser blir konsekvenserna att vi behöver prioritera ned annat för att kunna implementera lagförändringen. Det handlar till exempel om att ytterligare försena den nödvändiga förnyelsen av gamla it-system, prioritera ner förbättringar av tjänster mot kund och automatisering av interna processer. Vi kan också tvingas utveckla en tjänst som klarar minimikraven men som vi sedan har mycket begränsade möjligheter att vidareutveckla och förbättra. Vi kommer inte heller att kunna hålla takten med övriga EU-länder i arbetet med att bekämpa momsbedrägerier.

Skatteverket yrkar 12 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till implementering av Cesop i form av förvaltning, rättslig styrning och kontroll för att få värdefull information om gränsöverskridande handel inom EU.

6.2.1.4 Punktskatt

Modern redovisning och hantering av punktskatter

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 7 miljoner kronor för 2024, 14 miljoner kronor för 2025 och 15 miljoner kronor för 2026 till utveckling av lösningar och tjänster inom hela punktskatteområdet samt ett byte av plattform för att företagen ska ges stöd att lämna kompletta och korrekta uppgifter samt för att modernisera och effektivisera Skatteverkets punktskatteverksamhet.

Inledning

Punktskatteområdet genererar ca 115 miljarder kronor netto i uppbörd per år. Området består av ca 20 skatteslag och lika många återbetalningstyper för energiskatter. Knappt 60 000 företag är registrerade för eller återbetalningsberättigade till punktskatter.

Kunderna som Skatteverket möter är heterogena och är allt från små importörer av alkohol, jordbruksföretag och utländska företag till stora multinationella företag, såsom producenter och distributörer av el, bränslen och alkohol. Det är ett område med stor variation där förändringstakten är hög. Lagändringar sker ofta med mycket kort framförhållning och kan avse allt från ändrade skattesatser till helt nya punktskatter. Berörda företag behöver hålla sig uppdaterade och Skatteverket behöver snabbt kunna skapa förutsättningar för att möta företagens behov genom anpassade och intuitiva tjänster, som förenklar för företagen och ger dem förutsättningar för tillväxt med mera.

För att genomföra önskvärda förändringar inom punktskatteområdet behöver Skatteverket också säkerställa att vi har ändamålsenliga register för grundinformation om samtliga företag och organisationer och deras samlade åtaganden mot Skatteverket.

Problem och utmaningar

Skatteverket använder idag ett gammalt system för punktskatter som försvårar arbetet både vad gäller hanteringen på Skatteverket och för våra kunder. Den höga förändringstakten av regler är resurskrävande och tvingar oss att utveckla tjänster i det gamla systemet. Skatteverket har behov av att utveckla ett bättre tekniskt stöd för en effektivare process som ligger i linje med vår övriga utveckling, vilket också skulle ge företagen bättre förutsättningar att göra rätt. Den höga förändringstakten i det stora antalet tjänster som punktskatterna omfattar, ställer krav på modern, flexibel och säker teknik för att snabbt kunna ta fram lösningar.

De företag som hanterar punktskatter är normalt sett också skatt- och uppgiftsskyldiga till andra skatter. Det är dock inte möjligt för dessa kunder att samlat ansöka om eller anmäla sig för registrering till punktskatt. Till skillnad från övriga registreringar kan ansökan och ansökan för att hantera punktskattepliktiga varor enbart göras på papper. Det här försvårar för företagen som inte på ett sammanhållet sätt kan hantera sin situation eller få en samlad bild av sina åtaganden. Dagens signeringslösning verkar inte heller för att kunden ska kunna hantera sina åtaganden på ett samlat sätt när företaget är etablerat. Företag som hanterar punktskatt möter idag helt annorlunda tjänster än de gör i sina övriga ärenden hos Skatteverket. Redovisningen av punktskatt är till stor del manuell för företagen. Till exempel måste företagen manuellt föra över uppgifter från sin bokföring till deklarationen eller återbetalningsansökan, skatten måste beräknas manuellt i deklarationen och företagen måste själva hålla reda på vilka uppgifter som de förväntas lämna. Anledning är att många tjänster, bland annat för återbetalning, fortfarande saknar relevant stöd som till exempel beräkningshjälp och anpassade formulär. Det leder till att det är komplicerat att lämna kompletta och korrekta uppgifter. Bristerna i informationen skapar onödigt manuellt arbete för såväl företagen som Skatteverket. Även kontrollverksamheten inom området försvåras av gamla system. Det här tar mycket tid från företagen och det går även åt mycket tid för handläggning av ärendena på Skatteverket. Risken för fel är också större vid manuell hantering.

Skatteverket uppfyller inte heller kraven i Single Digital Gateway-förordningen för de utländska aktörer som är skattskyldiga eller har rätt till återbetalning av punktskatter i Sverige.

Förslag till lösning

Skatteverket behöver utveckla fler flexibla, säkra och kundanpassade lösningar och tjänster inom hela punktskatteområdet för att underlätta både för Skatteverkets hantering och för företagen att lösa sin hantering. De lösningar vi utvecklar behöver vara enhetliga och integrerade med andra system på Skatteverket, så att företagen slipper lämna uppgifter som redan finns tillgängliga hos oss och att de känner igen sig i sina andra kontakter med Skatteverket.

Utveckling av moderna lösningar kräver ett plattformbyte. En ny plattform skulle underlätta för företagen att lämna fullständiga och korrekta uppgifter till Skatteverket. Tid skulle frigöras när onödiga manuella arbetsmoment och onödiga frågor till företagen försvinner, vilket gynnar såväl företagen som Skatteverket.

Utan den önskade utvecklingen kommer punktskatteområdet även fortsatt att präglas av bristande integrering med Skatteverkets övriga lösningar och tjänster. Det leder till onödiga oavsiktliga fel, som i sin tur leder till likaledes onödiga manuella åtgärder hos både företagen och Skatteverket för att lösa basal uppgiftslämning. Förtroendet för Skatteverket riskerar därigenom att påverkas negativt liksom Skatteverkets utrymme för utveckling av arbetsmetoder för att förebygga och motverka allvarigare fel och fusk inom punktskatteområdet.

För att öka den ekonomiska tillväxten behövs goda villkor för företagande. Bland annat behöver administrationen för företag minskas och förutsättningarna för näringslivet behöver förbättras. Skatteverket vill ge företagen bättre förutsättningar inom punktskatteområdet och göra det möjligt för företagen att använda lösningar och tjänster i en miljö som är enhetlig och integrerad med Skatteverkets övriga tjänster. Det kommer medföra att företagen kan lämna kompletta och korrekta uppgifter på ett enklare sätt samtidigt som Skatteverkets arbete effektiviseras.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 7 miljoner kronor för 2024, 14 miljoner kronor för 2025 och 15 miljoner kronor för 2026 till utveckling av lösningar och tjänster inom hela punktskatteområdet samt ett byte av plattform för att företagen ska ges stöd att lämna kompletta och korrekta uppgifter samt för att modernisera och effektivisera Skatteverkets punktskatteverksamhet.

6.3 Förebygga och motverka brottslighet

Verksamhet enligt regleringsbrev

Skatteverket ska motverka brottslighet.

Uppgift enligt Skatteverkets instruktion

Skatteverket ska förebygga och motverka ekonomisk brottslighet. Skatteverket ska medverka i brottsutredningar som rör vissa brott.

Skatteverket ska delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten.

Tabell 8 Översikt av förslag inom området förebygga och motverka brottslighet (mnkr)

Utgiftsområde 3 Anslag 1:1	2024		2025		2026	
	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning
Förändrade arbetsätt i samverkan med andra brottsbekämpande myndigheter		50				
Ökad förmåga att förhindra att företag och ideella föreningar används i brottslig verksamhet		30		20		
Summa		80		20		

Inledning

Uppdraget att förebygga och motverka brottslighet omfattar hela Skatteverket. Särskilt preciserat är det inom den brottsbekämpande verksamheten hos skattebrottsenheten, vars uppdrag är att medverka i brottsutredningar som rör vissa brott samt att förebygga, förhindra och upptäcka ekonomisk brottslighet. Verksamhetsområdena beskattning och folkbokföring har också en avgörande roll när det gäller att förebygga, upptäcka och motverka ekonomisk brottslighet och de deltar tillsammans med skattebrottsenheten i olika former av myndighetssamverkan mot brottslighet.

Dagens bemanning inom brottsbekämpningsverksamheten behöver förstärkas. Skatteverkets underrättelseverksamhet behöver bidra till ökad träffsäkerhet vid kontroller som görs inom folkräkningsuppdraget. Ökat fokus på beskattningsverksamheten mot ekonomisk brottslighet kommer leda till fler brottsanmälningar som i sin tur leder till fler brottsutredningar.

Andra brottsbekämpande myndigheter såsom Polisen och Åklagarmyndigheten har på senare år fått betydande tillskott. För att Skatteverket ska kunna svara upp mot deras förväntningar finns det behov av förstärkningar även för Skatteverket.

Flera av områdena under avsnittet beskattning⁷, innefattar även ett behov av resursförstärkning för att förebygga och motverka brottslighet.

⁷ Ökad omfattning av skattekontroll, Minskat skatte- och uppbördsfel med transaktionsbaserad rapportering, Förbättrad process kring återbetalning av moms till utländska företag och Implementering av det EU-gemensamma systemet Cesop.

6.3.1 Förändrade arbetssätt i samverkan med andra brottsbekämpande myndigheter

Förslag

- Skatteverket yrkar 50 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till nya verktyg och utveckling av viktiga förmågor hos medarbetare och chefer inom beskattnings-, folkbokförings- och brottsbekämpningsverksamheten för att öka möjligheterna att tillsammans med andra myndigheter tidigt hindra och störa kriminalitet och gängbrottslighet, öka tryggheten i samhället samt bidra i arbetet till att inga offentliga medel går till den organiserade brottsligheten.

Inledning

Den gängrelaterade våldsanvändningen i samhället är tätt knuten till den handel med narkotika och vapen som är en central del av den brottslighet som de kriminella gäng- och nätverken ägnar sig åt. Olika former av skatt- och folkbokföringsbrott, penningtvätt och annan ekonomisk brottslighet blir en följd för att inkomster som genereras i den verksamhet som kriminella gäng- och nätverksmiljöer ägnar sig åt ska kunna användas. Kriminella använder sig allt oftare av företag och föreningar som verktyg för att undanhålla skatter och avgifter eller tillskansa sig ersättningar, bidrag och förmåner på felaktiga grunder eller för att begå andra typer av ekonomiska brott. Särskilt riskutsatta branscher är exempelvis byggsektorn, transportsektorn, skönhetsindustrin och restaurangbranschen.

Brottsligheten mot välfärds- och förmånssystemen är fortsatt omfattande. Olika former av kriminalitet på arbetsmarknaden såsom till exempel utnyttjande av arbetskraft genom människoexploatering och människohandel, är en inkomstkälla för den organiserade brottsligheten.

Problem och utmaningar

Skatteverket är redan idag en viktig aktör i det myndighetsgemensamma arbetet med att förebygga och motverka allvarligt skattefusk och ekonomisk brottslighet. I den samverkan mellan brottsbekämpande myndigheter som syftar till att bekämpa kriminalitet och gängbrottslighet finns dock potential för Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet att ta ytterligare kliv. I en nära samverkan med Skatteverkets beskattnings- och folkbokföringsverksamhet kan myndighetens närmast unika tillgång till information och kunskap om ekonomiska brott tillvaratas på ett ansvarsfullt sätt.

För att få full utväxling behöver Skatteverket bättre förutsättningar både i form av ändamålsenliga bestämmelser och av ett reformerat förhållningssätt för att på allvar möta de samhällsproblem vi ser omkring oss idag. Det finns signaler från andra länder där kriminalitet och gängbrottslighet har minskat. I Italien har ”skattepolisen” spelat en viktig roll genom tydlig struktur för både administrativa och brottsbekämpande åtgärder med gemensam målsättning att öka återtagandet av brottsvinster och därigenom påverka drivkraften bakom den kriminella verksamheten. En internationell trend är att samverka med och rikta lagstiftning mot aktörer som, medvetet eller omedvetet, möjliggör för andra att begå allvarligt skattefusk och ekonomiska brott. I Danmark och flera andra länder finns också bestämmelser om hårdare straff vid koppling till organiserad brottslighet. Som en följd av hårdare lagstiftning och starka kontrollfunktioner genom kombinationer och administrativa och brottsbekämpande åtgärder ser vi exempel på att en del brottslighet exporteras till andra länder. De kriminella söker sig till länder där det är enklare att kringgå lagstiftningen. Skatteverket efterlyser ett bättre samspel mellan lagstiftning, ändamålsenliga kontrollfunktioner och effektiv samverkan mellan myndigheter och privata aktörer för att nå avsedd effekt. Därigenom kan attraktiviteten för allvarlig kriminalitet att etablera sig minska. Många länder följer utvecklingen i de länder som lyckats vända den negativa trenden och drar lärdom av deras arbete med regel- och metodutveckling. Här behöver Sverige också finnas med och Skatteverket behöver följa arbetet för att med en mix av åtgärder och verktyg kunna bidra utifrån ett helhetsperspektiv. Ett exempel i ett svenskt perspektiv skulle kunna handla om tillgångsbaserad brottsbekämpning vilket ställer krav på att olika myndigheter förmår arbeta tillsammans på ett lite nytt sätt. De olika myndigheterna behöver ha förmåga och förutsättningar att sätta den egna myndighetens verksamhet i ett större sammanhang för att bidra till samhällsnyttan ur ett

helhetsperspektiv. Målsättningar för myndigheternas verksamhet kan behöva ses över för att stimulera prioriteringar som bidrar till att myndigheternas resurser används på så sätt att det gör störst nytta för samhället som helhet.

Konsekvenserna om vi inte kan komma tillrätta med den ökande, många gånger globala, kriminaliteten innan den på allvar etsar sig fast, kommer bli mycket stora för samhället.

Det pågår ett antal utredningar⁸ som på olika sätt berör Skatteverkets möjlighet till en effektiv verksamhet för att identifiera och motverka ekonomiska brott. Aviserade möjligheter för ökad användning av hemliga och preventiva tvångsmedel samt kommande uppdrag om folkräkning innebär också behov av förstärkning av underrättelseverksamheten i syfte att bekämpa väldfärdsbrottsligheten och den organiserade kriminaliteten. Till detta kommer pågående regelförändringsarbete för mer tillgångsbaserade utredningar. Med denna effektivare lagstiftning kan Skatteverkets träffsäkerhet i urval för kontroller inom beskattnings- och folkbokföringsverksamheten också höjas väsentligt. Då finns förutsättningar att effektivt identifiera och stoppa kriminella aktörer och deras medhjälpare som utvecklat spetskompetens för att utnyttja kryphål i myndigheternas befogenheter.

Sammantaget kommer ovanstående regelförändringar stärka förmågan att hindra kriminella aktörer. Skatteverkets olika verksamhetsområden kommer att ha bättre förutsättningar att förebygga och motverka ekonomisk brottslighet och på så sätt ha förutsättningar för att ta ledning i arbetet mot ekonomisk brottslighet.

Förslag till lösning

Om de många och betydande regelförändringar vi står inför får den utformning som Skatteverket arbetar för, kommer det inom kort att föreligga väsentligt mycket bättre legala förutsättningar för en tydlig förflyttning. Det stora jobbet för de brottsbekämpande myndigheterna börjar dock när lagstiftningen har beslutats. Flera pågående betydande regelförändringsarbeten innebär sammantaget att myndigheten inom kort står inför en ny situation. Samtidigt föreligger behov av att reformera invand metodik och förhållningssätt gentemot uppdraget mot bakgrund av de samhällsproblem vi ser omkring oss nu.

För att uppnå önskade effekter krävs finansiering till att bibehålla och utveckla förmågor inom såväl inom beskattnings- och folkbokföringsverksamheten som den brottsbekämpande verksamheten med brottsutredningar, underrättelseverksamhet och it-forensik. Skatteverket behöver förstärka förmågan hos medarbetare och chefer och höja ambitionsnivån i den myndighetsgemensamma satsningen för att motverka brottslighet, missbruk av välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. Arbetet är resurskrävande och driver kostnader hos Skatteverket. Vi behöver också initiera ytterligare regelförändringar och it-lösningar för att effektivt möta behoven.

En utebliven resursförstärkning på området medför att vi inte kommer att kunna förstärka vår förmåga i den grad samhället behöver för att bekämpa den organiserade brottsligheten som hotar välfärdssystemet samt skadar förtroendet och tilliten till samhället.

Skatteverket yrkar 50 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 till nya verktyg och utveckling av viktiga förmågor hos medarbetare och chefer inom beskattnings-, folkbokförings- och brottsbekämpningsverksamheten för att öka möjligheterna att tillsammans med andra myndigheter tidigt hindra och störa kriminalitet och gängbrottslighet, öka tryggheten i samhället samt bidra i arbetet till att inga offentliga medel går till den organiserade brottsligheten.

⁸ Större utbyte av information mellan myndigheter, En modern dataskyddsreglering för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten och förbättrade förutsättningar för en effektiv kontrollverksamhet samt Skatteverket föreslås vidare bli behörig brottsbekämpande myndighet.

6.3.2 Ökad förmåga att förhindra att företag och ideella föreningar används i brottslig verksamhet

Förslag

- Skatteverket yrkar 30 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 och ytterligare 20 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 till nya digitala verktyg och en ökad handläggande resurs för att varaktigt förstärka arbetet med att förebygga, upptäcka och förhindra att företag och ideella föreningar används i brottslig verksamhet.

Inledning

Företag, föreningar, så kallade målvakter och identiteter utnyttjas för att begå brott. I Sverige är myndighetsutövningen uppbyggd kring att personer och företag går att identifiera. Genom möjligheten att identifiera personer och företag, säkerställs exempelvis att skatt kan tas ut, att rätt förmåner betalas samt att personer vistas i Sverige legalt. Denna grundförutsättning utmanas dock av att företag och ideella föreningar utnyttjas som brottsverktyg. Företag, transaktioner och personer är ofta inte de som de utger sig för att vara.

Problem och utmaningar

Företag utgör en central komponent som används systematiskt för att begå brott. Stora utbetalningar från välfärdssystemet görs till företag. Det är genom ett företag som skatter och avgifter på arbete eller punktskattepliktiga varor kan undandras. Med ett företag kan arbetskraft från tredje land hämtas. Vidare är företag en förutsättning för att angripa momssystemet. Likaså används företag i olika grad vid smuggling, transport och lagerhållning av narkotika. Det är även genom företag som kriminella aktörer kan komma över sprängmedel på den legala marknaden. Det är vanligt med vit och svart verksamhet bakom företagsfasaden vilket försvårar upptäckt och utredning av brottsligheten. Genom att använda målvakter och bulvaner samt utnyttjande av identiteter ges huvudmännen bakom företagen möjligheten att distansera sig från den brottsliga verksamheten. Personnummer, samordningsnummer och e-legitimation används för att begå brott. Utnyttjade identiteter med tillhörande e-legitimation används som kontomålvakter för att försvåra spårning vid tvätt av brottsvinster. Paradoxalt nog leder samhällets krav på identifiering till ökad anonymisering.

Bidrag som utbetalas till ideella föreningar är undantagna från inkomstbeskattning oaktat om bidraget används för andra ändamål än det avsedda. Detta möjliggör för oseriösa aktörer att utnyttja associationsformen för egen vinning utan någon som helst beskattningskonsekvens för föreningen. Svårigheterna att kunna identifiera en beskattningsbar person som kan bli inkomstbeskattad för t ex kontantuttag och konsumtionsinköp av privat natur, har visat sig vara väldigt stora, främst på grund av att underlag saknas. Alla statliga myndigheter omfattas inte av bidragsbrottslagen och därmed inte heller av den underrättelseskyldighet som dessa myndigheter omfattas av. Detta sammantaget innebär att Skatteverket – trots att man misstänker att den utbetalande myndigheten utsatts för bedrägeri – varken kan fatta beskattningsbeslut eller lämna underrättelse om misstänkt felaktig utbetalning till den utbetalande myndigheten.

En bristande kontroll riskerar att resultera i att företag registreras, personnummer och samordningsnummer tilldelas på felaktiga grunder, att enskilda individer kan erhålla flera identiteter i Sverige samt att målvakter registreras i bolagsstyrelser. Felaktigheter vid registrering möjliggör sedan brottslighet i flera led.

Förslag till lösning

Skatteverket avser att väsentligt förbättra sin förmåga att systematiskt över tid samla in, utbyta, bearbeta och analysera information som pekar på felaktigheter i registreringen och att företag eller ideella föreningar används i brottslig verksamhet. För detta krävs framförallt förändrad lagstiftning,

verksamhetsutveckling, ökad kontroll och utveckling av it-stöd. Flera av dessa nödvändiga förändringar kräver tillskott av resurser.

I dagsläget finns brister i de legala förutsättningarna för att utbyta och hantera information men det pågår arbete med en mer ändamålsenlig lagstiftning på området. Det är i första hand fråga om lagstiftning som möjliggör informationsutbyte såväl inom vår egen myndighet som mellan olika myndigheter och en modern registerlag, så att vi kan arbeta med såväl analys som urval på ett ändamålsenligt sätt. Behov finns också av en lagstiftning som gör det möjligt för oss att ändra och rätta inlämnade individuppgifter, så att vi inte skickar felaktig information till andra myndigheter.

Skatteverkets utredningar av ideella föreningar har identifierat ett stort behov av regelförändringar för att effektivisera kontroll och underlätta informationsutbyte mellan myndigheter. En utvidgning av bidragsbrottslagen till att omfatta alla myndigheters bidrag, stöd och ersättningar samt även omfatta utbetalningar till juridiska personer skulle medföra både sekretesslättnader och underrättelseskyldighet. Behovet av ett centralt fört register över ideella föreningars styrelser kan ses som en nödvändighet för att effektivt kunna motverka användningen av föreningar som brottsverktyg. Genom att registrera ledamöter, firmatecknare och revisorer i ett offentligt register ges myndigheter med flera samma möjlighet till insyn i ideella föreningar på samma sätt som när det gäller övriga juridiska personer.

Skatteverket vill införa avancerad dataanalys med stöd av metoder som omfattar artificiell intelligens (AI) och maskinläring (ML). Brottsbekämpande verksamhet får nya verktyg att bedöma information och ett beslutsstöd utifrån mer avancerade dataanalyser. Med ML kan vi få hjälp att hitta avvikelser i beteenden, information för att förstärka den brottsförebyggande verksamheten samt bättre beslutsunderlag som bidrar till att minska skattefelet.

Utöver verksamhetsutveckling och it-stöd krävs även ökning av personalresurser för kontroll vid registrering och för löpande registervård i syfte att förebygga felaktigheter. Det handlar bl.a. om att ytterligare förstärka ”grindvaksrollen”, eftersom att företagsregistreringen blir allt mer viktig. Om företag med avsikt att användas som brottsverktyg inte kommer in i systemet, kan de inte heller missbruka det.

Problematiken med företag som verktyg för brottslighet har enligt Skatteverkets bedömning inte minskat de senaste åren. En resursförstärkning på området bedöms nödvändig samtidigt som vi ser behov av att stärka skattekontrollen generellt. Om Skatteverket inte tillförs ytterligare resurser ser vi ingen möjlighet att under de kommande åren prioritera båda dessa områden samtidigt. Detta skulle förutom ett ökat skattefel även innebära negativa konsekvenser för övriga delar av samhället då företag är ett verktyg för brottslighet inom flera områden. Dessutom riskerar belastningen på seriösa företag att öka genom att företag som används som brottsverktyg utsätter de seriösa företagen för en osund konkurrens.

Problematiken att ideella föreningar används som brottsverktyg är inte ny men har uppmärksammats ytterligare de senaste åren. Om ytterligare resurser inte allokeras för att motverka detta riskerar vi att bidrag till ideella föreningar fortsatt kommer att vara en inkomstkälla för organiserad brottslighet.

Skatteverket yrkar 30 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024 varav 5 miljoner kronor till nya digitala verktyg och 25 miljoner kronor till en ökad handläggande resurs för att förstärka arbetet med att upptäcka, förebygga och förhindra att företag och ideella föreningar används i brottslig verksamhet samt ytterligare 20 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 för att stärka den handläggande verksamheten än mer.

6.4 Övriga myndighetsgemensamma områden

Tabell 9 Översikt av förslag inom området övriga myndighetsgemensamma områden (mnkr)

Utgiftsområde 3 Anslag 1:1	2024		2025		2026	
Förslag	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning
Ökad beredskaps- och totalförsvarsförmåga	18	89	27	78	29	53
Samordnad och säker statlig it-drift	4		4		4	
Anpassning till Single Digital Gateway-förordningen	10			5		
Utveckling och etablering av Ena – Sveriges digitala infrastruktur	DIGG	DIGG	DIGG		DIGG	
Långsiktig och stabil finansiering av webbplatsen verksamt.se		-		-		-
Anpassning till Utbetalningsmyndigheten	8		8	5	5	6
Summa	40	89	39	88	38	59

6.4.1 Ökad beredskaps- och totalförsvarsförmåga

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 18 miljoner kronor för 2024, 27 miljoner kronor för 2025 och 29 miljoner kronor för 2026 samt 89 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 78 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 53 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026 till
 - säkerställande av tillgänglighet, funktionalitet och robusthet i informationsförsörjning av grunddata, investeringar i anläggningstillgångar samt operativ cyberförmåga
 - försörjningsberedskap för kritiska varor och tjänster och privat – offentlig samverkan
 - säkerhetsskydd, fysiskt skydd och säkra kommunikationer
 - ledning och samverkan, alternativa ledningsplatser och sambandsförmåga
 - förstärkning av robust it-drift fram till dess Program 2032 är etablerat.

Tabell 10 Översikt av förslagen inom området totalförsvaret och höjd beredskap (mnkr)

Utgiftsområde 3 Anslag 1:1	2024		2025		2026	
Förslag	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning	Engångs belopp	Nivå höjning
Utbildning och övning – totalförsvarsplanering		20		15		15
Utbildning och övning – hantera påverkansoperationer		5		5		10
Öka robusthet och skydd	1	14	5	10	6	4
Öka beredskapsförmågan med sektorsmyndigheter		22		15		10
Materialinköp	2	18	7	8	8	2
Skapa ett tredje datacenter	15	10	15	25	15	12
Summa	18	89	27	78	29	53

Inledning

Den säkerhetspolitiska krisen i vårt närområde och covid-19-pandemin har ökat medvetenheten och behovet av en förbättrad beredskaps- och försvarsförmåga i Sverige. Skatteverket är ansvarig myndighet för beredskapssektor Försörjning av grunddata och ingår även i sektorn Ekonomisk säkerhet. En stor del av Skatteverkets verksamhet är klassad som samhällsviktig med en nyckelroll i det svenska samhället. Vi har ett ansvar för att det finns en beredskap inom myndigheten för att kunna hantera och agera på oväntade händelser med en fortsatt bibehållen kritisk grundnivå. Det spända läget i vår omvärld ställer stora krav på vår verksamhet, både vad det gäller flexibilitet och att vi har en robust organisation. Vi ska bygga en beredskapsförmåga långsiktigt samtidigt som vi ska kunna hantera situationer här och nu.

Sammantaget gör Skatteverket bedömningen att de åtgärder vi behöver vidta inom detta område medför ett behov av förstärkning av medel. Förslaget grundar sig bland annat på den ”Hemställan om underlag för åtgärder inom civilt försvar, del II MSB 2022-04929” som Skatteverket lämnade till MSB hösten 2022 samt Skatteverkets kostnad för att etablera ytterligare ett datacenter för att upprätthålla och skydda grunddata.

Problem och utmaningar

Hotbilden mot Sverige och Skatteverket har länge eskalerat, men under 2022 har både Sveriges NATO-ansökan och kriget i Ukraina gjort att hotbilden blivit väsentligt allvarligare.

Skatteverket har under perioden 2020 - 2022 aktivt arbetat med att bygga en grundläggande krisberedskapsförmåga, reviderat vilka verksamheter som är att betrakta som samhällsviktiga, uppdaterat myndighetens säkerhetsskyddsanalys samt arbetat med att öka förmågan inom incidenthantering, krishantering och krisledning. Det förändrade säkerhetsläget har medfört att det arbetet nu intensifieras och snabbas på. Sammantaget ställer det stora krav på myndigheten för att öka förmågan att utföra vår samhällskritiska verksamhet vid kris, höjd beredskap och krig. För att säkerställa en robust beredskapsförmåga behövs insatser inom många områden som exempelvis att

- säkra att vi har tillgång till robusta kommunikationssystem, en robust infrastruktur och förvaltning som säkrar Skatteverkets informationstillgångar,
- vi har automatiserade system och kompetens för att proaktivt förebygga, upptäcka och hantera både cyberhot och andra typer av hot,
- vi säkerställer att vi har kompetens och förmåga att utföra vår mest samhällsviktiga verksamhet vid hot, kris och krig,
- vi säkerställer vår förmåga till intern och extern samverkan och ledning för akuta händelser såväl som för händelser som sträcker sig över tid.

Alla dessa delar innebär ett behov av resursförstärkning av personal, investeringar och säkerhetshöjande åtgärder inom it-drift och lokaler inklusive reservkraftförsörjning, ökat säkerhetsskydd, ökad försörjningsberedskap innefattande varor och tjänster, ökade insatser för kompetenshöjande åtgärder, kommunikationsinsatser med mera.

Förslag till lösning

För att säkerställa Skatteverkets beredskapsförmåga samt vår förmåga att utföra vår samhällskritiska verksamhet vid kris, höjd beredskap och krig yrkar Skatteverket följande engångsbelopp och nivåhöjningar avseende beredskap och totalförsvar.

Sektorsansvaret

- Ökade förutsättningar för aktörsgemensam förmåga till gemensam totalförsvarsplanering inom sektorsansvaret Försörjning av grunddata tillsammans med utpekade privata aktörer där vi bedömer att vi har kritiska beroenden. Sker främst genom utbildning och övning. Skatteverket yrkar 20 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 15 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 15 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026.

- Säkerställa förmåga att aktörsgemensamt inom sektorsansvaret Försörjning av grunddata förebygga och hantera påverkansoperationer vilket främst sker genom utbildning och övning. Skatteverket yrkar 5 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 5 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026.
- I övrigt sammanfaller kostnaderna för sektorsansvaret med Skatteverkets övriga arbete gällande civilt försvar och är svårt att särskilja då sektorsansvaret inte är en helt separat organisations/arbetsform på myndigheten.

Organisations- och försörjningsberedskap, kontinuitet

- Säkerställa samhällsviktig verksamhet under störda förhållanden. Öka robusthet och skydd för särskilt utpekade verksamhetsorter och alternativa ledningsplatser genom bland annat investeringar i reservkraft och övriga skyddsåtgärder på ett antal kontor. Öka förmågan att flytta personal och verksamhet geografiskt. Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 1 miljon kronor för 2024, 5 miljoner kronor för 2025 och 6 miljoner kronor för 2026 samt 14 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 4 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026.
- Öka myndighetens egen förmåga att verka under störda förhållanden och krig i samverkan med sektorsmyndigheter. Sker främst genom att utveckla planerings-, utbildnings-, och övningsorganisation inom sektorsansvaret Försörjning av grunddata men även som deltagande myndighet i sektor Finansiell säkerhet och sektor Ekonomisk säkerhet. Skatteverket yrkar 22 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 15 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026.

Informations- och cybersäkerhet

- Säkra myndighetens information utifrån tillgänglighet, riktighet och konfidentialitet på ett säkert sätt exempelvis genom materialinköp för separata nätverk och kommunikationsutrustning för att hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 2 miljoner kronor för 2024, 7 miljoner kronor för 2025 och 8 miljoner kronor för 2026 samt 18 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 8 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 2 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026.
- Skapa ett tredje datacenter genom att hyra in oss i befintlig datahall för att upprätthålla förmågor samt skydda grunddata. På kort sikt ger en investering i ett tredje datacenter högre resiliens som minskar Skatteverkets sårbarhet. Utan ett tredje datacenter kan vissa kriser, sabotage och antagonistiska attacker i allt väsentligt slå ut Skatteverkets förmåga att bedriva sin verksamhet. Lösning på längre sikt uppfylls genom etablering av Program 2032, vilket då förutsätter att regeringen ger MSB i uppdrag att etablera programmet i enlighet med deras slutredovisning. För att upprätta förmågor och skapa ett tredje datacenter, genom att hyra in oss i redan etablerad datahall, yrkar Skatteverket ett engångsbelopp med 15 miljoner kronor för 2024, 15 miljoner kronor för 2025 och 15 miljoner kronor för 2026 samt 10 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2024, ytterligare 25 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 12 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2026.

6.4.2 Samordnad och säker statlig it-drift

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2024 avseende uppbyggnadsfasen, 4 miljoner kronor för 2025 och 4 miljoner kronor för 2026 till att bygga om vissa tekniska tjänster för att Skatteverket ska kunna leverera säkra och kostnadseffektiva it-tjänster till fler myndigheter i en samordnad och säker statlig it-drift (SITSSAM).
- Skatteverket behöver skyndsamt få besked om de förslag som omnämns i It-driftsutredningens slutbetänkande (SOU 2021:97).
- Förordning (2017:154) med instruktion för Skatteverket behöver kompletteras för att Skatteverket ska kunna erbjuda it-stöd samt funktioner i en samordnad och säker statlig it-drift, till andra myndigheter.

Inledning

Digitaliseringen, omvärldsläget och rättsutvecklingen leder till att kraven på säkerhet, robusthet och regelefterlevnad i myndigheters it-miljöer ser mycket mer annorlunda ut än för några år sedan.

Sedan 2020 pågår en samverkan mellan Skatteverket, Försäkringskassan, Trafikverket, Lantmäteriet och Transportstyrelsen för att ta fram förutsättningar att kunna erbjuda även andra myndigheter säkra, lagliga och kostnadseffektiva it-tjänster. Inledningsvis behöver Skatteverket anpassa sina tekniska och organisatoriska förmågor för att kunna ta emot flera myndigheter till en säker it-miljö i god samverkan.

Problem och utmaningar

Hotbilden mot Sverige och Skatteverket har under lång tid eskalerat, men under 2022 har både Sveriges NATO-ansökan och kriget i Ukraina gjort att hotbilden blivit väsentligt allvarigare. De ökade kraven med snabbare förändringstakt och ökande säkerhetsshot mot it-miljöer leder till att det är svårt för många myndigheter att hålla jämna steg vad gäller teknik och kompetens.

Även It-driftsutredningen (SOU 2021:97) lyfter att myndigheternas befintliga it-driftslösningar inte alltid är tillräckligt säkra eller kostnadseffektiva. Myndigheterna upplever att det är oklart vilka it-driftslösningar som är lämpliga och vilka alternativ som finns att tillgå. Brister i myndigheternas arbete med informationssäkerhet påverkar förutsättningarna för myndigheterna att välja rätt lösningar för sin it-drift. Kompetensbrist inom it, säkerhet och juridik är en riskfaktor för säker it-drift och beställarkompetens lyfts fram som ett särskilt problem. Höga krav på säkerhet och inläsningseffekter utgör hinder för kostnadseffektiv it-drift, svårigheter vid kravställning och kompetensbrist lyfts särskilt fram.

Förslag till lösning

Syftet med samverkan inom säkra it-tjänster (SITSSAM) är att på ett kostnadseffektivt sätt hantera de behov som uppstår till följd av de ökade säkerhetskraven hos svenska myndigheter. Myndigheterna inom SITSSAM har under lång tid byggt upp en professionell och säker it-drift, och SITSSAM syftar till att erbjuda övriga myndigheter i Sverige att ta del av detta. För det svenska samhället ger det en ökad förmåga att kostnadseffektivt upprätthålla tillgängligheten till svenska myndigheters it-system, samt samlad ökad förmåga att motverka it-säkerhetsrisker såsom mot yttre hackerattacker och intrångsförsök.

Det finns en stor efterfrågan på samordnad och säker statlig it-drift där flertalet myndigheter har behov av att stärka sina it-förmågor avseende juridisk regelefterlevnad, it-säkerhet och effektivitet. För att Skatteverket ska kunna leverera säkra it-tjänster till fler myndigheter behöver vi initialt förstärka både våra tekniska och personella resurser.

Skatteverket behöver bygga om vissa tekniska tjänster för att kunna hantera helt externa myndigheter. Skatteverket behöver också ta fram nya rutiner och stärka upp kompetensen inom kundhantering, kundarkitektur, juridik, säkerhet samt annan kundinriktad leveransförmåga. Dessa investeringskostnader kommer inte att kunna avgiftsbeläggas på de kunder som initialt ansluter sig till SITSSAM och

Skatteverket, då volymbasen blir för låg för att kunna fördela ut kostnadsmassan. Framtida investeringar planeras dock ske genom avgiftsgrundande finansiering.

Vid eventuell utebliven finansiering behöver omprioritering av infrastrukturell it-verksamhet ske, med risk att tekniskt stöd till folkbokföringens och beskattningens kritiska verksamhetsutveckling nedprioriteras, vilket leder till förseningar och fördringar i framtagandet av nödvändiga it-lösningar till Skatteverkets verksamhet. Alternativt att teknisk livscykelhantering flyttas i tid, vilket ökar risken för haveri och minskad tillgänglighet av it-system samt ökad säkerhetsrisk mot intrång.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2024 avseende uppbyggnadsfasen, 4 miljoner kronor för 2025 och 4 miljoner kronor för 2026 till att bygga om vissa tekniska tjänster för att Skatteverket ska kunna leverera säkra och kostnadseffektiva it-tjänster till fler myndigheter i en samordnad och säker statlig it-drift.

Skatteverket behöver också skyndsamt få besked på de förslag som It-driftsutredningen tog fram i sitt slutbetänkande (SOU 2021:97). Detta för att inför etableringen få ett klargörande om framtida arbetssätt och samverkansformer. Utöver detta behöver Skatteverkets instruktion kompletteras för att kunna erbjuda it-stöd samt funktioner i en samordnad och säker statlig it-drift, till andra myndigheter.

6.4.3 Anpassning till Single Digital Gateway-förordningen

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 10 miljoner kronor för 2024 och 5 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 till anpassning av förfaranden och tjänster för att kunna möjliggöra syftet med Single Digital Gateway-förordningen som bland annat ska minska de administrativa bördorna för privatpersoner och företag samt vara ett gränsöverskridande system för bevisutbyte.

Inledning

Den digitala ingången Single Digital Gateway (SDG) ska göra det enklare för privatpersoner och företag inom EU att få tillgång till relevant information och kunna utföra tjänster digitalt hos offentliga aktörer inom hela EU. I SDG-förordningen ingår även att det ska skapas ett gränsöverskridande system för bevisutbyte. Det baseras på principen att en uppgift bara ska behöva lämnas en gång. Syftet med den digitala ingången är att minska de administrativa bördorna för privatpersoner och företag, eliminera diskriminering genom att digitala tjänster erbjuds EU/EES-medborgare och därmed bidra till utvecklingen av EU:s inre marknad samt en ökad rörlighet inom unionen.

Problem och utmaningar

För Skatteverket innebär SDG-förordningen ett omfattande arbete med att anpassa förfaranden och tjänster. Vi behöver anpassa vår webbsida och göra ett antal utpekade digitala tjänster tillgängliga för EU-medborgare, på samma sätt som för landets egna medborgare. Vi behöver också säkerställa väl fungerande och säkra informationsutbyten.

Förslag till lösning

Skatteverket bedömer att 32 förfaranden och tjänster behöver anpassas vilket sammantaget kommer att kosta 32 miljoner kronor vid en schablonmässigt uppskattad utvecklingskostnad på 1 miljon kronor per förfarande och tjänst. Bedömningen förutsätter att nuvarande tjänster till stor del kan uppgraderas och att nyutvecklingen av tjänster och lösningar därmed begränsas.

Skatteverket beräknar också att förvaltningskostnaden kommer öka årligen med anledning av den anpassning av förfaranden och tjänster som görs med anledning av SDG-förordningen.

Delar av kostnaden kan Skatteverket hantera inom befintligt anslag men för att kunna möjliggöra syftet med förordningen yrkar Skatteverket en finansiering med ett engångsbelopp med 10 miljoner kronor för

2024 och 5 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 till anpassning av förfaranden och tjänster för att kunna möjliggöra syftet med SDG-förordningen som bland annat ska minska de administrativa bördorna för privatpersoner och företag samt vara ett gränsöverskridande system för bevisutbyte.

6.4.4 Utveckling och etablering av Ena – Sveriges digitala infrastruktur

Förslag

- Skatteverkets förslag, som endast är en redovisning av den del av det totala beloppet som yrkas i sin helhet i myndigheten för digital förvaltnings budgetunderlag, är ett engångsbelopp med 58 miljoner kronor för 2024, 29 miljoner kronor för 2025 och 30 miljoner kronor för 2026 samt 6 miljoner kronor i nivåhöjning från med 2024, ytterligare 15 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 2 miljoner kronor i nivåhöjning ifrån och med 2026, till utveckling av grunddatadomänen ”Person” samt byggblocken ”Mina ärenden” och ”AI” för att öka digitaliseringen av det offentliga Sverige.

Inledning

För att data inom offentlig verksamhet ska kunna hanteras och utbytas mellan aktörer på ett säkert och effektivt sätt behövs utveckling av gemensamma överenskommelser och tekniska komponenter. Denna utveckling har samlats i Ena – Sveriges digitala infrastruktur, som syftar till att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte. Den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen byggs upp genom etablering av så kallade byggblock, grunddatadomäner och kompetensområden. Varje område leds av en ansvarig myndighet. Totalt ansvarar tolv myndigheter⁹ för de komponenter som för närvarande utvecklas inom Ena. Arbetet samordnas och leds av myndigheten för digital förvaltning (DIGG) tillsammans med övriga myndigheter. Dessutom deltar ett stort antal samverkansaktörer i utvecklingen. Vidare gav regeringen Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, DIGG och Skatteverket i uppdrag att främja offentlig förvaltnings användning av artificiell intelligens (AI)¹⁰ och uppdraget har nu slutredovisats.¹¹ För att fortsätta arbetet med att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda AI föreslår myndigheterna ett fortsatt uppdrag.

Skatteverket ansvarar för grunddatadomänen ”Person” samt byggblocken ”Mina ärenden”, ”Indexering” och ”AI”. Det senare består bland annat av en myndighetsgemensam AI-lösning för översättning och transkribering och en gemensam infrastruktur för AI.

De lösningar som byggs och utvecklas inom Ena och det ramverk för grunddata som etableras, påverkar Skatteverkets verksamhet och sättet att utbyta information med andra myndigheter.

Problem och utmaningar

För utveckling och etablering av Ena – Sveriges digitala infrastruktur behövs ytterligare resurser under perioden 2024 – 2026. DIGG kommer att redovisa det totala resursbehovet i sitt budgetunderlag. Samtidigt kommer respektive myndighet att redovisa sin del av det totala resursbehovet i sitt budgetunderlag.

I arbetet med grunddatadomänen ”Person” samt byggblocken ”Mina ärenden” och ”AI” behöver Skatteverket se över, ändra och utveckla lösningar för informationsutbyte ur flera perspektiv som till exempel juridiskt, semantiskt och tekniskt. Utöver detta innefattar arbetet för Skatteverket att under 2024 tillsammans med andra aktörer bygga en gemensam infrastruktur för AI som tillgängliggörs i Ena samt inleda onboarding och anslutning av offentliga aktörer i infrastrukturen för AI. För att kunna genomföra

⁹ Myndigheter som ingår i ENA - Sveriges digitala infrastruktur - Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, DIGG, Domstolsverket, E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, Lantmäteriet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksarkivet, Skatteverket, Statistikmyndigheten SCB samt Trafikverket.

¹⁰ Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens. I2021/01825

¹¹ [Slutrapport: Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens](#)

detta och bidra till att information ska kunna hanteras och utbytas mellan aktörer på ett säkert och effektivt sätt, behövs tillskott av resurser.

Arbetet som görs inom Ena är dessutom förutsättningskapande för att SDG-förordningen ska kunna implementeras nationellt.

Förslag till lösning

Skatteverket, tillsammans med de andra myndigheterna, anser att det viktigt att DIGG och övriga myndigheter får en långsiktig stabil finansiering för genomförandet av förslagen i uppdragen. En långsiktig stabil finansiering tillsammans med rätt juridiska förutsättningar är nödvändiga för att skapa en hållbar och kostnadseffektiv myndighetsgemensam digital infrastruktur med tydliga roller, mandat och ansvar.

Skatteverkets del för kostnader för arbetet med Ena – Sveriges digitala infrastruktur framgår av tabell 11 nedan. DIGG yrkar det totala beloppet för samtliga grunddatadomäner och byggblock i sitt budgetunderlag.

Skatteverkets förslag, som endast är en redovisning av den del av det totala beloppet som yrkas i sin helhet i myndigheten för digital förvaltnings budgetunderlag, är ett engångsbelopp med 58 miljoner kronor för 2024, 29 miljoner kronor för 2025 och 30 miljoner kronor för 2026 samt 6 miljoner kronor i nivåhöjning från med 2024, ytterligare 15 miljoner kronor i nivåhöjning från och med 2025 och slutligen ytterligare 2 miljoner kronor i nivåhöjning ifrån och med 2026, till utveckling av grunddatadomänen ”Person” samt byggblocken ”Mina ärenden” och ”AI” för att öka digitaliseringen av det offentliga Sverige.

Tabell 11 Skatteverkets del för kostnader för arbetet med Ena – Sveriges digitala infrastruktur (kr)

Byggblock/Grunddata domän	2024		2025		2026	
	Utveckling	Förvaltning	Utveckling	Förvaltning	Utveckling	Förvaltning
Mina ärenden	4 000 000	3 000 000	4 000 000	3 000 000	4 000 000	3 000 000
Person	8 200 000	1 000 000	9 200 000	2 000 000	10 000 000	4 000 000
Transkribering och översättningstjänster (AI) ¹²	600 000	1 400 000	600 000	1 400 000	600 000	1 400 000
Gemensam infrastruktur för AI inom offentlig förvaltning ¹³	45 000 000	400 000	15 500 000	14 700 000	15 500 000	14 700 000

6.4.5 Långsiktig och stabil finansiering av webbplatsen verksamt.se

Förslag

- Skatteverket yrkar en långsiktig och stabil finansiering av webbplatsen verksamt.se för att säkerställa en fortsatt bra informationsgrund för alla som startar och driver företag i Sverige.

Inledning

Webbplatsen verksamhet.se är viktig för Skatteverket. Flera av våra registreringstjänster för att starta och driva företag finns där. Genom att använda verksamt.se som plattform når vi ut till alla som ska starta och driva företag i Sverige på ett brett och träffsäkert säkert. Den skapar en bra informationsgrund i ett sammanhang av relevant och målgruppsanpassad myndighetsinformation. Skatteverket är också aktiv i utveckling av nya tjänster på verksamt.se i syfte att förenkla för företagare, som bland annat bygger på tillämpning av den nya digitala infrastrukturen (Ena).

¹² Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens" I2021/01825 stycke 7.3 punkt 4.

¹³ Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens" I2021/01825 stycke 2.3.2.

Problem och utmaningar

För Skatteverket är det viktigt att det finns kontinuitet i driften av webbplatsen verksamt.se samt en långsiktig och stabil finansiering av den. Bolagsverket och Tillväxtverket driver webbplatsen och båda myndigheterna behöver en känd samt varaktigt resurs för att garantera driften av webbplatsen.

Förslag till lösning

Det finns behov av en långsiktig och stabil finansiering av webbplatsen verksamt.se då den är en viktig kanal för Skatteverket i dialogen med våra kunder. Det är därför viktigt att Bolagsverket och Tillväxtverket får rätt förutsättningar för att driva webbplatsen. Skatteverket stöder Bolagsverkets och Tillväxtverkets yrkande i deras respektive budgetunderlag om en långsiktig och stabil finansiering av verksamt.se.

Skatteverket yrkar en långsiktig och stabil finansiering av webbplatsen verksamt.se för att säkerställa en fortsatt bra informationsgrund för alla som startar och driver företag i Sverige.

6.4.6 Anpassning till Utbetalningsmyndigheten

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 8 miljoner kronor för 2024, 8 miljoner kronor för 2025, 5 miljoner kronor för 2026 och en nivåhöjning på 5 miljoner kronor från och med 2025 samt ytterligare en nivåhöjning på 6 miljoner kronor från och med 2026 till anpassning av våra it-system och vår verksamhet till Utbetalningsmyndighetens verksamhet för att stödja dem i att säkerställa en bättre kontroll över statens utgifter.

Inledning

Regeringen har i december 2022 lämnat förslag till lagstiftning med anledning av inrättandet av en ny myndighet, Utbetalningsmyndigheten (proposition 2022/23:34 Utbetalningsmyndigheten). Regeringen avser att myndigheten, som bland annat ska förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, ska inleda sin verksamhet 1 januari 2024. Utbetalningsmyndigheten kommer att ha en central roll i att säkerställa en bättre kontroll över statens utgifter. Skatteverket kommer vara en viktig samarbetspartner för att Utbetalningsmyndigheten skall kunna uppfylla den här rollen, framförallt då våra folkbokförings- och beskattningsuppgifter är väsentliga för detta syfte.

För att Utbetalningsmyndighetens verksamhet ska fungera på ett bra sätt behöver Skatteverket anpassa och utveckla smidiga och effektiva lösningar för att informationsförsörja dem. Vi behöver också utveckla förmåga och kompetens för att kunna omhänderta Utbetalningsmyndighetens signaler om felaktiga utbetalningar.

Problem och utmaningar

För att Utbetalningsmyndigheten ska kunna bedriva en effektiv verksamhet och fullgöra sitt uppdrag behöver Skatteverket bidra med förutsättningar. Vi saknar dock i nuläget flera av de lösningar som behövs för att vi ska kunna bidra så att Utbetalningsmyndigheten i sin tur ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

På en övergripande nivå behöver Skatteverket

- anpassa bland annat skattekonto för hantering genom systemet med transaktionskonton
- anpassa e-tjänster, information, blanketter med mera
- utveckla tillhandahållandet av uppgifter inom folkbokföringen
- utveckla tillhandahållandet av uppgifter inom beskattningen
- ta fram lösningar och rutiner för att ta emot underrättelser om misstänkta felaktigheter
- avsätta resurs för att hantera underrättelser och fler omprövningsärenden.

Förslag till lösning

Skatteverket behöver, vad gäller folkbokförings- och beskattningsuppgifter, utveckla automatiserade lösningar som överför information till Utbetalningsmyndigheten. Vi vill också fortsatt erbjuda våra kunder

en smidig digital kanal för att få information om sina utbetalningar och som inte kompliceras av att två myndigheter är inblandade. Slutligen vill vi ta fram en digital lösning samt utökad handläggande resurs för att effektivt kunna ta emot och hantera impulser om felaktiga utbetalningar från Utbetalningsmyndigheten.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 8 miljoner kronor för 2024, 8 miljoner kronor för 2025, 5 miljoner kronor för 2026 och en nivåhöjning på 5 miljoner kronor från och med 2025 samt ytterligare en nivåhöjning på 6 miljoner kronor från och med 2026 till anpassning av våra it-system och vår verksamhet till Utbetalningsmyndighetens verksamhet för att stödja dem i att säkerställa en bättre kontroll över statens utgifter.

7.1 Statlig hjälp med avgiftsuppbörd till registrerade trossamfund utgiftsområde 17 (Kulturdepartementet)

Lagen (1999:932) om stöd till trossamfund ger registrerade trossamfund rätt till statlig hjälp med att ta in avgifter till trossamfund. Skatteverket administrerar den statliga avgiftshjälpen till trossamfund. Ytterligare bestämmelser finns i lag (1999:291) om avgift till registrerade trossamfund.

Skatteverket har i en särskild ansökan 2022-12-12 (dnr 8-2041425) till Kulturdepartementet ansökt om att under avgiftsområde 17 i regleringsbrevet till Nämnden för statligt stöd för trossamfund, anslaget 9:2 Stöd till trossamfund (Ramanslag) anslagspost 2, få disponera 1 937 000 kronor för 2023.

7.2 Anslag för trängselskatt utgiftsområde 22 (Infrastrukturdepartementet)

Skatteverket disponerar två särskilda anslag för administration av trängselskatt. För budgetåret 2023 uppgår dessa till 13 miljoner kronor för trängselskatt i Stockholm (UO22 1:11 ap. 2) och 12 miljoner kronor för trängselskatt i Göteborg (UO22 1:14 ap.3).

Fördelningen av budgeten ligger med tyngdpunkt i Stockholm beroende på att andelen ärenden tillhörande Stockholm har ökat. Till stor del beror det på besvärligare väderförhållanden som ger fler felavläsningar samt att även andra ärendetyper ligger något högre. Den extra uttagsveckan i Stockholm under juli från och med år 2020 leder också till ett ökat inflöde av ärenden.

7.3 Anslag till Valmyndigheten utgiftsområde 1 (Kulturdepartementet)

Skatteverket har beaktat Valmyndighetens behov av investeringar i avsnitt 8 eftersom att Valmyndigheten inte disponerar någon egen låneram utan använder Skatteverkets låneram för sina investeringar. Valmyndigheten lämnar ett eget budgetunderlag där de presenterar sitt årliga behov av anslag för Valmyndighetens verksamhet.

8.1 Planerade verksamhetsinvesteringar¹⁴

Skatteverkets planerade investeringar i anläggningstillgångar framgår av tabell 12 nedan. Redovisningen i den senare delen av tidsintervallet är till viss del osäker. Skatteverkets behov av verksamhetsinvesteringar med inslag av it är fortsatt stort.

Tabell 12 Verksamhetsinvesteringar (tkr)

Verksamhetsinvesteringar	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Datasystem, rättigheter m.m. ¹⁾	257 000	294 000	311 000	313 000	259 000
Maskiner, inventarier och installationer m.m. ²⁾	175 000	173 000	272 000	279 000	280 000
Byggnader, mark och annan fast egendom	-	-	-	-	-
Övriga verksamhetsinvesteringar	10 000	13 000	16 000	6 000	11 000
Summa verksamhetsinvesteringar	442 000	480 000	599 000	598 000	550 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	442 000	480 000	599 000	598 000	550 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	-	-	-	-	-
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	-	-	-	-	-
Anslag	-	-	-	-	-
Summa finansiering	442 000	480 000	599 000	598 000	550 000

Källa: Hermes

Not 1) I posten ingår både kostnader för föreslagen utveckling och pågående lånefinansierad utveckling enligt tabell 13 inklusive licenser.

Not 2) I posten ingår kostnader för föreslagen utveckling för Ökad beredskap- och totalförsvarförmåga enligt tabell 13.

8.2 Särskild information om verksamhetsinvesteringar över 20 miljoner kronor

I tabell 13 redovisas pågående och planerade investeringar som har ett anskaffningsvärde som överstiger 20 miljoner kronor per objekt. I beräkningen av finansiering av egenutvecklade it-system gör Skatteverket ett antagande att 65 % av investeringen lånefinansieras. Resterande del, det vill säga 35 % belastar anslaget.

Skatteverkets huvudsakliga arbete med ett nytt valsystem färdigställdes vid halvårsskiftet 2022. Under kommande år kommer en fortsatt utveckling att göras. Notera att anslagsdelen av projektet hämtas från Valmyndighetens anslagspost UO1 6:1 ap.5, vilket redovisas i Valmyndighetens budgetunderlag. Utvecklingsinsatsen för nytt valsystem finns med i den särskilda informationen, eftersom att tillgången kommer att ägas av Skatteverket och belasta Skatteverkets låneram.

¹⁴ Med verksamhetsinvesteringar avses investeringar som används i myndighetens verksamhet och som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, bidrag eller finansiell leasing. Verksamhetsinvesteringar är även sådana investeringar i anläggningstillgångar för vilka regeringen i särskild ordning har beslutat ska finansieras med anslag.

Tabell 13 Särskild information om verksamhetsinvesteringar (tkr)

Särskild information om verksamhetsinvesteringar	Totalt	Akkumulerat utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Utveckling inom folkbokföring	614 000	362 000	63 000	63 000	63 000	63 000
Utveckling inom fastighetstaxering	243 000	155 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Nytt valsystem	279 000	235 000	18 000	10 000	10 000	6 000
Utveckling hantering mervärdesskatt ¹⁾	159 000	31 000	12 000	42 000	42 000	32 000
Effektivt internationellt informationsutbyte ²⁾	156 000	40 000	14 000	34 000	34 000	34 000
Modern redovisning och hantering av punktskatter	89 000	19 000		20 000	30 000	20 000
Modern betallösning genom utbyte av skattekontot och övriga likvidsystem ³⁾	20 000	Ej tillämpligt		10 000	10 000	
Anpassning till Utbetalningsmyndigheten	35 000	Ej tillämpligt	12 000	12 000	11 000	
Samordnad och säker statlig it-drift (SITSSAM)	22 000	Ej tillämpligt		12 000	5 000	5 000
Ökad beredskap- och totalförsvarsförmåga	215 000	Ej tillämpligt		25 000	105 000	85 000
Orter där lokalkontrakt upphör	167 000	21 000	20 000	71 000	24 000	31 000
Datorer och skärmar	384 000	139 000	62 000	67 000	49 000	67 000
Summa utgifter för investeringar	2 383 000	1 002 000	223 000	388 000	405 000	365 000
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	1 860 000	750 000	174 000	309 000	326 000	301 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
0106001 005 Allmänna val och dem - till Skatteverket	66 000	57 000	4 000	2 000	2 000	1 000
0301001 001 Skatteverket	457 000	195 000	45 000	77 000	77 000	63 000
Summa finansiering	2 383 000	1 002 000	223 000	388 000	405 000	365 000
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	1 617 000	842 000	141 000	225 000	227 000	182 000
Maskiner och inventarier	766 000	160 000	82 000	163 000	178 000	183 000
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar						
Summa investeringar i anläggningstillgångar	2 383 000	1 002 000	223 000	388 000	405 000	365 000

Källa: Hermes

Not 1) Avser utveckling enligt avsnitt 6 samt pågående insatser med beräknad kostnad på 12 miljoner kronor årligen.

Not 2) Avser utveckling enligt avsnitt 6 samt pågående insatser med beräknad kostnad på 14 miljoner kronor årligen.

Not 3) Avser arbetskostnad för anpassning av immateriell anläggning (licens).

8.3 Lokalbehov

Skatteverket ställer om till nya arbetssätt i förändrade lokaler. Vi bygger och bygger om kontor runt om i landet för att möta nya behov. Förändringen sker successivt. Vissa orter är redan igång med förändringen och ett antal orter är i startgroparna. Under perioden 2024 – 2026 flyttar Skatteverket bland annat in i nya lokaler i Umeå och Härnösand. Den sistnämnda innebär en centralisering av våra arkiv och är en samlokalisering med riksarkivet och specialfastigheter.

Omställningen till förändrade lokaler möjliggör en minskning av lokalytorna. Detta förväntas ge möjlighet att möta kostnadsökningar som lokalområdet innefattar och delvis balansera de ökade kostnaderna för de investeringar som görs i lokalerna.

I och med den ökade hotbilden bedömer Skatteverket att den fysiska säkerheten för vissa lokaler behöver förstärkas. Dessa delar hanteras under avsnitt 6.4.1 Ökad beredskaps- och totalförsvarsförmåga. Liksom samhället i övrigt ser Skatteverket att lokalkostnaderna i närtid kommer att öka med anledning av indexreglering av lokalhyror, ökade energikostnader samt ökad fastighetsskatt.

9.1 Låneram, räntor och avskrivningar

Låneramen är från och med år 2023 1 500 miljoner kronor. Skatteverket bedömer att det finns behov av en höjning av låneramen år 2024 med 50 miljoner kronor till 1 550 miljoner kronor, år 2025 en ytterligare höjning med 130 miljoner kronor till 1 680 miljoner kronor och år 2026 en ytterligare höjning med 30 miljoner kronor till 1 710 miljoner kronor.

Föreslagen låneram utgår ifrån antagandet att de förslag som lämnas i detta budgetunderlag godtas. Vidare har Skatteverket antagit att kostnader för avskrivning för nyutveckling av immateriella anläggningstillgångar i avsnitt 6, påbörjas nästkommande år. Eftersom att låneramen inte får överskridas någon månad under året, är det bedömda behovet vissa år högre än vad som framgår som utgående balans för året.

Tabell 14 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	1 118 000	1 253 000	1 358 000	1 546 000	1 676 000
Nyupplåning (+)	442 000	480 000	599 000	598 000	550 000
Amorteringar (-)	307 000	375 000	411 000	468 000	525 000
UB lån i Riksgäldskontoret	1 253 000	1 358 000	1 546 000	1 676 000	1 701 000
Beslutad/föreslagen låneram	1 420 000	1 500 000	1 550 000	1 680 000	1 710 000
Ränteutgifter ¹⁾	9 000	35 000	43 000	49 000	52 000
Summa amorteringar och ränteutgifter	316 000	410 000	454 000	517 000	577 000
Finansiering av räntor och avskrivningar					
0106004 002 Valmyndigheten - till Skatteverket	10 000	21 000	22 000	23 000	23 000
0301001 001 Skatteverket	306 000	389 000	432 000	494 000	554 000
Summa finansiering	316 000	410 000	454 000	517 000	577 000

Källa: Hermes

Not 1) Antagande om räntekostnad för 2023 beräknas utifrån räntesatsen 2,75 % och för 2024 – 2026 utifrån räntesatsen 3 %.

9.2 Kredit på räntekonto

Föreslagen kredit bedöms tillgodose Skatteverkets likviditetsbehov under prognosperioden. Behållningen på räntekontot kommer att nyttjas i högre grad motsvarande hur anslagssparandet kommer att behöva tas i anspråk.

Tabell 15 Räntekontokredit i Riksgäldskontoret (tkr)

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året			
Minsta behållning på räntekontot under året	776 822	400 000	300 000
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	1 250 630	900 000	700 000
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret			
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	704 000	704 000	704 000

Källa: Hermes

9.3 Anslagskredit på ramanslag

Myndighetens anslagskredit med 3 procent på föreslaget anslagsbelopp för respektive år 2024 – 2026 bedöms vara tillräcklig.¹⁵ Anslagskrediten ger utrymme för att kunna balansera tillfälliga förändringar i verksamheten över tid.

¹⁵ 8 § Anslagsförordning (2011:223)

Tabell 16 Översikt av förslag till ändringsbudget för 2023 (mnkr)

Förslag	2023	
	Engångsbelopp	Nivåhöjning
Implementering av ny mervärdesskattelag	9	
Fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt	70	
Anpassning till Utbetalningsmyndigheten	4	
Summa	83	

10.1 Implementering av ny mervärdesskattelag

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 9 miljoner kronor för 2023 till framtagande av anvisningar, rättslig styrning och rättsligt stöd samt informationsinsatser.

Inledning

Utredningen om en strukturell översyn av mervärdesskattelagstiftningen överlämnade den 1 juni 2020 betänkandet SOU 2020:31 till regeringen där en ny mervärdesskattelag föreslås. En proposition överlämnades till Riksdagen den 12 januari 2023, prop. 2022/23:46. Lagen föreslås träda ikraft den 1 juli 2023.

Problem och utmaningar

Den föreslagna mervärdesskattelagen kommer att få en helt ny och tydligare struktur som följer mervärdesskattedirektivets systematik och uppbyggnad. Förslaget innebär även att många begrepp som finns i dagens mervärdesskattelag kommer att slopas och ersättas med mervärdesskattedirektivets begrepp. Till exempel kommer centrala begrepp såsom skattskyldig och omsättning att tas bort. Bedömningen är att kontrollbehovet inte påverkas.

Förslag till lösning

Även om förslaget till ny mervärdesskattelag inte ska innebära några större materiella förändringar kommer den strukturella förändringen av lagen samt att nya begrepp införs att medföra att det krävs en omfattande omskrivning av momssidorna i Rättslig vägledning. Skatteverket kommer också att behöva gå igenom och ta ställning till hur de drygt 300 ställningstaganden som finns inom mervärdesskatteområdet ska hanteras. Även webbtexter, blanketter, broschyrer och utbildningsmaterial kommer att behöva ses över och ändras.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 9 miljoner kronor för 2023 till framtagande av anvisningar, rättslig styrning och rättsligt samt informationsinsatser.

10.2 Fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 70 miljoner kronor för 2023 till fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt för att kunna behålla nuvarande ambitionsnivå inom kontroll- och borgenärsverksamhet.

Inledning

Hanteringen av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt fortsätter. Skatteverket fick tillfälliga medel under 2022 för att hantera tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt och nu den 13 februari 2023 har ny

lag om tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt trätt i kraft. Den utökade möjligheten för företag att ansöka om anstånd och förlängning av anståndstiden med avbetalningsplaner kommer att medföra ökade kostnader för Skatteverket under en längre tid.

Problem och utmaningar

Hantering av resterande tillfälliga anstånd enligt tidigare lagstiftning beräknas ta 47 årsarbetskrafter i anspråk under 2023. Det finns fortfarande omkring 25 000 företag med motsvarande 34 miljarder kronor i uppskjutna skattebetalningar tidigare lagstiftning. Av dessa har ca 8 600 fått beviljade avbetalningsplaner med ca 9 miljarder kronor. Hanteringen av tillfälliga anstånd enligt ny lagstiftning¹⁶ där företag ges utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt uppskattas ta ytterligare 30 årsarbetskrafter i anspråk under 2023.

Andra risker som hög inflation, höga energipriser samt en kommande lågkonjunktur kommer att påverka både privatpersoners och företags förmåga att kunna betala skatter under de närmast kommande åren. Vi kommer att se ett ökat inflöde av ärenden till Skatteverkets borgenärsarbete. Under oktober 2022 har antalet konkurser ökat med 38 procent jämfört med samma månad förra året. För november är ökningen 25 procent jämfört med samma månad förra året. Omvärldsfaktorerna i kombination med att de tillfälliga anstånden ska börja betalas tillbaka, innebär en stor resursutmaning för borgenärsområdet.

Förslag till lösning

För att hantera de tillfälliga anstånden enligt tidigare och ny lagstiftning samt det sannolikt ökade inflödet av ärenden utifrån nya aktuella risker, krävs en förnyad tillfällig anslagsökning. Konsekvensen av en utebliven finansiering blir att ambitionsnivån sänks för kontroll- och borgenärsverksamheten.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 70 miljoner kronor för 2023 till fortsatt hantering av tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt för att kunna behålla nuvarande ambitionsnivå inom kontroll- och borgenärsverksamhet.

10.3 Anpassning till Utbetalningsmyndigheten

Förslag

- Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2023 till anpassning av våra it-system och vår verksamhet till Utbetalningsmyndighetens verksamhet för att stödja dem i att säkerställa en bättre kontroll över statens utgifter.

Inledning

Regeringen har i december 2022 lämnat förslag till lagstiftning med anledning av inrättandet av en ny myndighet, Utbetalningsmyndigheten (proposition 2022/23:34 Utbetalningsmyndigheten). Regeringen avser att myndigheten, som bland annat ska förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, ska inleda sin verksamhet 1 januari 2024. Utbetalningsmyndigheten kommer att ha en central roll i att säkerställa en bättre kontroll över statens utgifter. Skatteverket kommer vara en viktig samarbetspartner för att Utbetalningsmyndigheten skall kunna uppfylla den här rollen, framförallt då våra folkbokförings- och beskattningssuppgifter är väsentliga för detta syfte.

För att Utbetalningsmyndighetens verksamhet ska fungera på ett bra sätt behöver Skatteverket anpassa och utveckla smidiga och effektiva lösningar för att informationsförsörja dem. Vi behöver också utveckla förmåga och kompetens för att kunna omhänderta Utbetalningsmyndighetens signaler om felaktiga utbetalningar.

¹⁶ Lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Problem och utmaningar

För att Utbetalningsmyndigheten ska kunna bedriva en effektiv verksamhet och fullgöra sitt uppdrag behöver Skatteverket bidra med förutsättningar. Vi saknar dock i nuläget flera av de lösningar som behövs för att vi ska kunna bidra så att Utbetalningsmyndigheten i sin tur ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

På en övergripande nivå behöver Skatteverket

- anpassa bland annat skattekonto för hantering genom systemet med transaktionskonton
- anpassa e-tjänster, information, blanketter med mera
- utveckla tillhandahållandet av uppgifter inom folkbokföringen
- utveckla tillhandahållandet av uppgifter inom beskattningen
- ta fram lösningar och rutiner för att ta emot underrättelser om misstänkta felaktigheter
- avsätta resurs för att hantera fler omprövningsärenden.

Förslag till lösning

Skatteverket behöver, vad gäller folkbokföring- och beskattningsuppgifter, utveckla automatiserade lösningar som överför information till Utbetalningsmyndigheten. Vi vill också fortsatt erbjuda våra kunder en smidig digital kanal för att få information om sina utbetalningar och som inte kompliceras av att två myndigheter är inblandade. Slutligen vill vi ta fram en digital lösning för att effektivt kunna ta emot och hantera impulser om felaktiga utbetalningar från Utbetalningsmyndigheten. Under 2023 vill vi ta fram en lösning för att stödja Utbetalningsmyndigheten med de mest prioriterade informationsbehoven.

Skatteverket yrkar ett engångsbelopp med 4 miljoner kronor för 2023 till anpassning av våra it-system och vår verksamhet till Utbetalningsmyndighetens verksamhet för att stödja dem i att säkerställa en bättre kontroll över statens utgifter.

Bilaga 1 - Förändringar i lagar eller förordningar som kan ge ekonomiska konsekvenser för Skatteverket

1. Konto- och värdefackssystemet

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till cirka 6,2 miljoner kronor för 2024, 6,5 miljoner kronor för 2025 och 6,6 miljoner kronor för 2026.

Skatteverket är systemansvarig myndighet för det datasöksystem som regleras i lagen (2020:272) om konto- och värdefackssystem. Systemet har tillkommit som en följd av artikel 32a i EU:s s.k. fjärde penningtvättsdirektiv. Genom datasöksystemet ges ett antal myndigheter i Sverige rätt att, för vissa ändamål, i nära nog realtid få uppgifter om fysiska och juridiska personers innehav av bank- och betalkonton och värdefack hos bl.a. banker. Inom Europeiska unionen pågår förhandlingar om ändringar av regelverket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Förhandlingarna förväntas vara klara under våren 2023. I ett förslag till direktiv, som är avsett att ersätta det fjärde penningtvättsdirektivet, anges att medlemsstaternas centraliserade automatiserade mekanismer (i Sverige konto- och värdefackssystemet) ska vara sammankopplade via en gemensam åtkomstpunkt som ska utvecklas och drivas av kommissionen. Via denna gemensamma åtkomstpunkt ska finansunderrättelseenheter (i Sverige finanspolisen) ges åtkomst till andra medlemsstaters centraliserade automatiska bankkontomekanismer. Enligt förslaget till direktiv ska medlemsstaterna genomföra direktivet senast två år efter det att direktivet träder i kraft. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att senast den 31 augusti 2024 lämna förslag till de författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till de ändringar i regelverket som blir resultatet av de förhandlingar som pågår inom Europeiska unionen (dir. 2022:76). Av förslaget till direktiv anges också att kommissionen samtidigt kommer att föreslå ändringar i direktiv 2019/1153 som ska ge de behöriga myndigheter som ansvarar för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra brott tillgång till systemet med sammankopplade centraliserade bankkontoregister.

Framtagandet och driften av konto- och värdefackssystemet har tagit i anspråk omfattande utvecklingsinsatser hos Skatteverket, vilka har finansierats genom ökade anslag (se prop. 2019/20:83 s. 40-41). Som systemansvarig kommer Skatteverket att behöva genomföra utvecklingsinsatser för att anpassa konto- och värdefackssystemet utifrån de krav som föranleds av den gemensamma åtkomstpunkt som kommer att utvecklas och drivas av kommissionen.

Dessa utvecklingsinsatser kan förväntas medföra kostnader om cirka 6,2 miljoner kronor för 2024, 6,5 miljoner kronor för 2025 och 6,6 miljoner kronor för 2026.

2. Översyn av det skatterättsliga företrädaransvaret

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till ett engångsbelopp med ca 5,5 miljoner kronor samt årliga kostnader mellan 7,6 - 15,8 miljoner kronor beroende på antal ärenden som ska hanteras.

Den 31 oktober 2019 fattade regeringen beslutet att en särskild utredare ska se över vissa frågor som gäller det skatterättsliga företrädaransvaret. Utredningen skulle överväga om det fanns behov av förändringar i bestämmelserna. Utredningen är färdig och betänkandet publicerades den 30 oktober 2020 (SOU 2020:60). I betänkandet föreslås att det i 59 kap. 13 § skatteförfarandelagen (2011:1244) tydliggörs att det vid bedömningen av om företrädaren varit grovt oaktsam särskilt ska beaktas om företrädaren insett eller borde ha insett att den juridiska personen inte skulle kunna fullgöra sin betalningsskyldighet och inte har gjort vad som rimligen kan begäras för att skydda var och en av borgenärerna. Utredningen föreslår även att nuvarande bestämmelse om hel eller delvis befrielse bör ges en ny utformning. En företrädare ska helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten om det är oskäligt att företrädaren blir betalningsskyldig för den juridiska personens skatt eller avgift med fullt belopp. Dessa båda förslag kommer huvudsakligen inte innebära något förändrat förhållningssätt för Skatteverket i tillämpningen av bestämmelserna men kan kräva att ärendena utreds annorlunda och att Skatteverket motiverar sina ansökningar på ett annat sätt. Utredningen

föreslår även att en företrädare ska kunna ansöka om att den personliga betalningsskyldigheten inte ska knytas till skattens ursprungliga betalningstidpunkt utan till en tidpunkt som infaller först därefter. Tiden mellan det att den juridiska personens skatt förfallit till betalning och den tidpunkt till vilken företrädarens betalningsskyldighet i stället ska knytas är tänkt att skapa ett rådrum för företrädaren. Förslaget innebär ett helt nytt handläggningsmoment för Skatteverket.

Utredningen har föreslagit att ändringar ska träda i kraft 1 januari 2022. Förslaget har ännu inte lett till lagrådsremiss eller proposition så det går inte att säga när eventuella ändringar kan förväntas träda i kraft.

Skatteverket har uppskattat i remissvar att förslagen kommer att medföra engångskostnader för Skatteverket om drygt 5,5 miljoner kronor samt årliga kostnader i ett spann mellan 7,6 och 15,8 miljoner kronor beroende på hur många ärenden om rådrum som det kan bli fråga om att hantera.

3. Utökade befogenheter för Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till en nivåhöjning med 12 miljoner kronor.

Skatteverket har i juni 2022 lämnat in en hemställan om utökade befogenheter för Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet. Syftet är att effektivisera Skatteverkets handläggning av brottsutredningar. Förslaget innebär bland annat att åklagare ska få överlämna till Skatteverket att leda förundersökningar angående vissa brott, om saken är av enkel beskaffenhet.

I hemställan anger Skatteverket ett behov av ytterligare 10 årsarbetskrafter i den nya rollen som förundersökningsledare, vilket bedöms leda till en årlig tillkommande kostnad om 12 miljoner kronor. Under förutsättning att den nya lagstiftningen om egna förundersökningsledare beslutas att träda i kraft under 2025, kommer lönekostnaden belasta Skatteverket från och med 2025.

4. Ändringar av F-skattereglerna

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till ett engångsbelopp mellan cirka 9 – 11,8 miljoner kronor och en nivåhöjning med cirka 4,8 miljoner kronor.

F-skatteutredningen föreslog i sitt slutbetänkande F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31) ändringar av reglerna om F-skatt i syfte att motverka skattefusk och skatteundandraganden. Förslagen avser bland annat tidsbegränsade godkännanden, nya regler om uppgiftsskyldighet och möjlighet till föreläggande samt ytterligare återkallelsegrunder.

Förslagen har ännu inte lett till lagrådsremiss eller proposition så det går inte att säga när eventuella ändringar kan förväntas träda i kraft.

Skatteverket har i remissvar beräknat kostnaderna för förslagen till dels en engångskostnad på mellan cirka 9 och 11,8 miljoner kronor, dels en årlig kostnad på cirka 4,8 miljoner kronor.

5. Förhindra felaktiga utbetalningar av lönegaranti

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till ett engångsbelopp med 89 miljoner kronor för ikraftträdandeåret och en nivåhöjning för efterföljande år med 51 miljoner kronor.

Skatteverket har i promemorian Lönegaranti redovisat resultatet av det uppdrag som Skatteverket fått av regeringen rörande att utreda och lämna förslag på åtgärder som krävs för att hindra felaktiga utbetalningar i samband med lönegarantiärenden. I promemorian, som överlämnades till regeringen i

juni 2022, föreslås bland annat att ansvaret för utbetalning av garantibelopp överförs från länsstyrelserna till Skatteverket. Vidare föreslås att Skatteverket ska kontrollera att en arbetstagare har rätt till garantibelopp. Det föreslås även ändringar i överprövningsförfarande, att det är Skatteverket som ska företräda staten i lönegarantiprocesser samt att Skatteverket ska kunna besluta om återkrav. Förslaget bereds fortfarande inom regeringskansliet och det saknas närmare besked om tidplanen i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Förslagen föreslås träda i kraft 1 januari 2024.

Sammantaget har Skatteverket beräknat att Skatteverkets kostnader för ikraftträdandeåret uppgår till 89 miljoner kronor. De löpande sammantagna kostnaderna för åren därefter beräknas till 51 miljoner kronor årligen.

6. Förenklade skatteregler för att underlätta och främja egenföretagande

Förslag

- Skatteverket uppskattar den initiala kostnaden med ca 5 – 6 miljoner kronor respektive ca 61 miljoner kronor och ökade merkostnaden med ca 26 miljoner för år 1, 23 miljoner för år 2, 21 miljoner kronor för år 3, 19 miljoner kronor för år 4 och 17 miljoner kronor för år 5.

Som en del av januariavtalsöverenskommelsen tillsattes en utredning för att undersöka om reglerna för så kallade mikroföretag kan förenklas. Utredningen avslutades under 2021 och två betänkanden har lämnats. Ett delbetänkande lämnades under 2020, Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare (SOU 2020:50) och slutbetänkande lämnades under 2021, Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (SOU 2021:55). Skatteverket har lämnat remissvar på båda betänkandena. Kostnadsberäkningar har gjorts och framgår av Skatteverkets remissvar.

Reglerna i SOU 2020:51 har föreslagits träda i kraft den 1 januari 2022. Reglerna i SOU 2021:55 har föreslagits träda i kraft den 1 januari 2024. Arbetsmarknadsdepartementet har sänt ut Skatteverkets promemoria på remiss och remisstiden gick ut den 9 december 2022. Ny information saknas om ett eventuellt ikraftträdande.

Förslagen i betänkandet SOU 2020:50 har sammanfattningsvis bedömts medföra initiala merkostnader på 4,958 miljoner kronor – 6,125 miljoner kronor. Förslagen har bedömts medföra årliga minskade kostnader med 0 – 383 000 kronor. Se [Skatteverkets remissvar på betänkandet SOU 2020:50](#).

Förslaget i betänkandet SOU 2021:55 har sammanfattningsvis bedömts medföra initiala merkostnader om 60,913 miljoner kronor. Förslaget har därutöver bedömts medföra ökade merkostnader om mellan 25,65 miljoner kronor och 16,65 miljoner kronor årligen under en femårsperiod efter införandet. Se [Skatteverkets remissvar på betänkandet SOU 2021:55](#).

7. Skattereduktion för reparationsarbete

Förslag

- Skatteverket uppskattar den initiala kostnaden till ett engångsbelopp med 8,3 miljoner kronor och merkostnaden med 8,7 miljoner kronor för år 1, 8,3 miljoner kronor för år 2, 8 miljoner kronor för år 3, 7,6 miljoner kronor för år 4 och 7,2 miljoner kronor fr.o.m. år 5.

Finansdepartementet föreslog i en promemoria att en ny skattereduktion för reparationsarbeten skulle införas för privatpersoner från och med den 1 januari 2022 (dnr Fi 2021/01820).

Förslaget har ännu inte lett till lagrådsremiss eller proposition och det går inte att säga när eventuella ändringar kan förväntas träda i kraft.

Skatteverket har i sitt remissvar uppskattat engångskostnaderna för it-utveckling och informationsåtgärder till 8,3 miljoner kronor och de årliga driftskostnaderna till 8,7 miljoner kronor (år 1), 8,3 miljoner kronor (år 2), 8,0 miljoner kronor (år 3), 7,6 miljoner kronor (år 4) och 7,2 miljoner kronor (fr.o.m. år 5).

8. Förenklade regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag

Regeringen har tillsatt en utredning där en kommitté sammanfattningsvis ska lämna förslag med syftet att förenkla de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag, de så kallade 3:12-reglerna, [Kommittén om förenklade regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag \(Fi 2022:04\)](#). Skatteverket har med en expert i utredningen.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2023. Det är i dagsläget för tidigt för att bedöma de ekonomiska konsekvenserna för Skatteverket. Kostnadsberäkningar har ännu inte kunnat göras.

9. Översyn av stöd vid korttidsarbete

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till ett engångsbelopp med 10 miljoner kronor.

Kommittén om stöd vid korttidsarbete har överlämnat sitt slutbetänkande till regeringen i november 2022 (SOU 2022:65). Kommittén föreslår en ny lag om stöd vid korttidsarbete där dagens två system ska ersättas med ett samlat system. Kommittén föreslår även bland annat att förutsättningarna för stöd ska bli mer träffsäkra och förenliga med stödets syfte och att systemet ska förenklas i flera avseenden. Ändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2024.

Kommittén har bedömt att Skatteverkets kostnader för handläggning och administrering av stödet kommer att bli densamma, eller något lägre, än den nuvarande kostnaden enligt dagens system. Initialt kommer Skatteverket att behöva utbilda personal, utveckla sina it-system för att anpassas till de nya förutsättningarna samt kommunicera förutsättningarna för det nya stödet. Dessa kostnader bedöms vara tillfälliga och den totala engångskostnaden bedöms enligt myndigheten uppgå till 10 miljoner kronor (SOU 2022:65 sid. 454 f).

10. Ny näringsgrensstandard SNI

Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, används för att klassificera företag och arbetsställen efter vilken verksamhet de bedriver. SNI är viktig för bland annat ekonomisk statistik. SCB ansvarar för klassifikationen SNI, men det är Skatteverket som ansvarar för inhämtandet av SNI-koder. Det sker i samband med att företagen registrerar sina verksamheter hos Skatteverket.

Det har flaggats för en kommande revidering av näringsgrensindelningar vilket kan komma att innebära merkostnader för Skatteverket.

11. Fastighetstaxering

Regeringen har tillsatt två stycken utredningar. I den ena ska en särskild utredare analysera uttag av fastighetsskatt på sådan maskinell utrustning som utgör byggnadstillbehör i industribyggnader, [Översyn av vissa skatteregler för byggnadstillbehör i industriell verksamhet, \(dir. 2022:53\)](#). I den andra ska en särskild utredare se över regleringen av fastighetsregistret och föreslå lämpliga förändringar, [Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister, \(dir. 2022:94\)](#). Skatteverket deltar med två experter, en i respektive utredning.

Uppdragen ska redovisas senast den 1 september 2023 respektive senast den 1 mars 2024.

Det går inte att säga med nuvarande information om uppdragen kommer att medföra ekonomiska konsekvenser för Skatteverket.

12. Alla tiders föräldraskap

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till ett engångsbelopp med 20 miljoner kronor.

Betänkandet tar primärt sikte på föräldraskapen och om att begreppen ”mor, ”far” och ”förälder” enligt 1 kap. 9 § föräldraskapen ska ersättas av ”förälder”. Begreppet ”myndig” ska dessutom ersättas dessutom med ”har fyllt 18 år”. Detta innebär följdändringar i andra lagar, däribland folkbokföringslagen. En genomgående förändring avseende förändrad registrering av föräldraskap får konsekvenser för registerhållningen i folkbokföringen och hos en stor del av Navets kunder. Det föreslagna ikraftträdandet den 1 januari 2024 kommer att medföra ineffektiv teknikutveckling och anpassning av gamla it-miljöer med kostnader som ännu inte har estimerats. Kan förändringen istället ske i takt med pågående förnyelse av registerhållningen och dagens it-miljöer kan förändringen hanteras inom ramen för förnyelsen. Skatteverkets uppfattning är att anpassningarna sker inom ramen för befintligt förnyelsearbete.

Införandet av föräldrafullmakt medför utvecklingskostnader på 20 miljoner kronor avseende upprättande av tjänster, registerhållning och distribution av uppgifter. Det bör betonas att det innebär även behov av anpassningar hos andra myndigheter genom införande av en ny form av företrädarroll.

13. Förmedlingspost

Förslag

- Skatteverket uppskattar kostnaden till mellan 14 – 19 miljoner kronor under de första fyra åren.

Genom en föreslagen reglering kring förmedlingspost som bland annat inkluderar ett tydligare säkerhetsperspektiv, bland annat genom att kontroll mot spårsändare införs, kommer uppdraget skärpas och få ett utökat resursbehov.

Anpassning för införande av kontrollen kommer att kräva vissa utvecklings- och anpassningskostnader. Vidare beräknas de löpande kostnaderna för att genomföra kontroll uppgå till mellan 14 – 19 miljoner kronor under de första fyra åren.

14. Samordningsnummer

Inriktningen avseende samordningsnummer är att ett förändrat regelverk ska syfta till att stärka systemet för samordningsnummer och att det ska medverka till en omstart av samordningsnummer.

Historiskt har tilldelning av samordningsnummer skett med utgångspunkt i statliga aktörers behov av ett nummer som bärare av information. I och med förändringen att enskilda kan ansöka om samordningsnummer, en samlad ändringshantering och historik, har nyttjandet av samordningsnummer i samhället i stort blivit det samlade syftet, inkluderande såväl som privata som offentliga aktörer. Den primära vägen har därför varit via en begäran från myndigheter. Förändringen den 1 september 2023 innebär att huvudregeln är att ett samordningsnummer ska vara styrkt och därmed en kontroll genomförd på ett servicekontor med Skatteverket som ansvarig för identitetskontrollen. Detta innebär att den som bor eller verkar i Sverige ska registrera sig och inställa sig personligen för en identitetskontroll. Det förstärkta ägandeskapet för Skatteverket kommer medföra fortsatta utvecklings- och resursbehov i form av ambitions- och nivåhöjning från och med 2024. I samband med genomförandet kommer även hanteringen av identifiering på utlandsmyndigheter att hanteras.

Utvecklingskostnaderna för samordningsnummer för perioden 2024 och framåt kommer att öka. Nivåerna behöver dock analyseras för en samlad bedömning.

15. En sammanhållen identitetsförvaltning

Under perioden 2024 - 2026 bedömer Skatteverket att ny reglering gällande sammanhållande identitetsförvaltning kommer att träda i kraft. I SOU 2021:57 har lämnats förslag om att en statlig utredning bör tillsättas för att utreda frågan om en sammanhållen identitetsförvaltning i Sverige. Bedömningen är att Skatteverket kommer vara en central part i detta och i samverkan med arbetet med grunddatadomänen ”Person”.

Skatteverket bedömning är att det kommer innebära omfattande utvecklingsarbete och samverkan under perioden samt att det kommer medföra nivåhöjningar i anslaget för tillkommande arbetsuppgifter. Myndigheten avser återkomma i frågan om utökad anslagsbehov under utredningens gång.

16. Testamentsregister

Förslag

- Skatteverket uppskattar den initiala kostnaden till ca 17 miljoner kronor och årliga förvaltningskostnader med 1,3 miljoner kronor och årliga löpande kostnader med 100 miljoner kronor för år 1, 81 miljoner kronor för år 2, 60 miljoner kronor för år 3 och följande år ca 41,3 miljoner kronor.

Skatteverket har i en promemoria (2022-02-21, dnr 8-1251843) redovisat regeringens uppdrag till myndigheten att se över förutsättningarna för att inrätta ett frivilligt testamentsregister i offentlig regi. I promemorian föreslås att ett sådant register bör inrättas och att Skatteverket bör vara ansvarigt för registret. Efter en utvärdering av olika alternativ förordas ett register bestående av en kopia av testamentet. Testamentsregistret ska kunna tillföras uppgifter om vilka personer som testatorn vill ska underrättas efter hans död och om var originaltestamentet förvaras. Testatorn ska vidare kunna ändra lämnade uppgifter och få antecknat att ett testamente är återkallat. Efter testatorns död ska Skatteverket underrätta de personer testatorn angett om testamentet. Skatteverkets bouppteckningsverksamhet bör också aviseras och få möjlighet att informera dödsboet om testamentet. Under testatorns livstid ska absolut sekretess gälla för alla uppgifter i testamentsregistret.

Förslaget beräknas ge en initial kostnad om ca 17 miljoner kronor, främst för systemutveckling. Vidare uppkommer årliga förvaltningskostnader om ca 1,3 miljoner kronor och löpande kostnader år 1 ca 100 miljoner kronor, år 2 ca 81 miljoner kronor, år 3 ca 60 miljoner kronor och följande år ca 41,3 miljoner kronor.

17. Digitalisering Bouppteckning

Skatteverket har för avsikt att digitalisera bouppteckningsområdet, vilket också är en förväntan från samhället. Utredningen är klar inom kort. Detta kommer att innebära stora förändringar i verksamheten, allt från anpassade arbetsprocesser till nya it-lösningar. Utredningen föreslår bland annat två e-tjänster, en för privatpersoner och en för att upprätta dödsboanmälan för kommunerna. Dessa e-tjänster behöver finnas på plats innan ikraftträdandet.